

Prvú filmoviedku natáčajú pre STV v Nitre

Režisérka Mariana Čengel Solčanská si vybrala Nitrú a okolie na stvárnenie dramatického príbehu zo súčasnosti. „Televízny film Obhliadka vzniká z iniciatívy STV, ktorá rozbieha cyklus filmov – FILMOVIEDKY a my sme prví, ktorí tento cyklus začíname.“ uviedla režisérka Čengel – Solčanská. Do hlavných postáv obsadila Ivana Palúcha, Gabriela Dolnú, Jána Grešša, Luciu Gažiovú, Jakuba Gogála a ďalších. Kameru zverila Jánovi Ďurišovi, najlepšiemu slovenskému kameramanovi, ktorý sa podpísal pod výtvarnú stránku filmov Báthory a Cinka Panna. Na scénografii sa podieľal Vlado Ferienčík a František Perger. Film sa natáčal na dražovskom kostolíku, na ihrisku, aj v nemocnici. Na obrazovkách STV ho uvidíme niekedy vo vianočnom období.

Text: (sy), foto: Ondrej Synak

5/2010

Ročník XXXV.

Cena 0,33 €

NITRA

kultúrno - spoločenský mesačník

Editori Almanachu
nadviazali na J. M. Hurbana

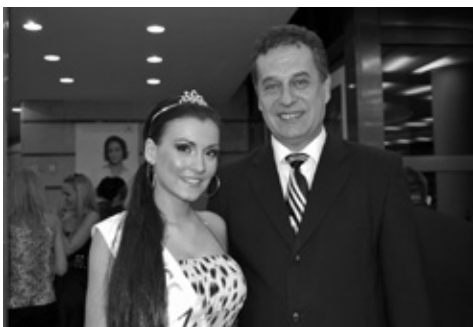
www.nitra.sk

Miss Nitry 2010 Simona Brečková

Víťazkou súťaže krásy Miss Nitry 2010 sa na finále vo Veľkej sále DAB v Nitre v nedeľu 28. marca stala 22-ročná študentka Slovenskej poľnohospodárskej univerzity - Simona Brečková z Nitry. Miesto prvej vicemiss získala 18-ročná Monika Šagátová z Jelenca, z titulu druhej vicemiss Nitry sa tešila 17-ročná Nitrianka Renáta Buchová. Titul Miss Press MY Nitrianske noviny 2010 získala 17-ročná Nikola Kerestešová z Nitry. Miss sympatia patrilo 16-ročnej Jane Zatrákovéj z Nitry.

Na finále tejto regionálnej súťaže krásy sa prišli pozrieť i poslanci NR SR Tibor Glenda a Ján Richter s manželkami, primátor mesta Nitry Jozef Dvonč s priateľkou Margitou Štefánikovou, rektori oboch nitrianskych univerzít Mikuláš Látečka (SPU) s manželkou a Libor Vozár (UKF) s manželkou, ako aj ďalší hostia (na snímke). Za mesto Nitry v porote sedel viceprimátor Štefan Štefek. Cenu víťazke odovzdal primátor Nitry Jozef Dvonč, ktorý vysoko ocenil, že v programe vystúpili prevažne umelci a talentovaná mládež z nášho mesta. Organizátorom bola TV Central a agentúra CEmedia so sponzormi pod osobnou záštitou primátora mesta Nitry Jozefa Dvonča. Generálny riaditeľ televízie Central Róbert Greguš sa vyjadril, že na budúci rok plánuje zorganizovať súťaž krásy o Miss Nitrianskeho kraja. V programe účinkovali tanečníci Old School Brothers a T-Bounce, spievali Mayo a Barbara Dubinová a minúty pred záverečným ortielom poroty zmiernil krátky koncert nitrianskej kapely Desmod.

Text a foto:
Ludmila Synaková

Miss Nitry s mamou a priateľom.

Nitra na snímkach z minulosti

Socha svätého Jána Nepomuckého v minulosti stála na brehu rieky Nitry, až kým neustúpila rozsiahlej cestnej infraštruktúre. Po krátkom pobyte na dvore Technických a rekreačných služieb, ktoré kedysi sídlili v miestach, kde je dnes mestská polícia, ju premiestnili pred kostol na Chrenovej. Sv. Ján Nepomucký je mučeníkom spovedného tajomstva. Údajne sa ho mal kráľ vypytať na hriechy svojej manželky Žofie, ktorá bola veľmi nábožná. Spovedať sa chodila práve k Jánovi. Kráľ ju podozrieval z nevery, pretože sám sa tejto neresti dopúšťal. Keďže však Ján nič nevyzradil, mučil ho a dal nakoniec zabiť. Túto tradíciu potvrdzuje aj fakt, že jazyk sv. Jána Nepomuckého sa zachoval neporušený. Za svätého bol Ján vyhlásený v roku 1729.

Text: (sy), foto: Koloman Zúrik

NITRA

OBSAH

**4 Bodovali sme
v súťaži o najkrajší
kalendár a knihu**

**10 Maltézski rytieri
v hospici
sv. Bernadetty**

**26 Tri prúty kráľa
Svätopluka
pre primátora**

Editori Almanachu Nitra J. Vladár, A. Červeňák a L. Zrubec, ktorí sa pred 10. rokmi rozhodli, že nadviažu na J. M. Hurbana.

Foto: Ludmila Synaková

EDITORIAL

Je tu máj, lásky čas ...

Takmer každý mesiac v roku má istý prívlastok. Inak to nie je ani s piatym mesiacom v roku, ktorý sa považuje za čas lásky. Jedna zo starých ľudových múdrostí vraví, že dievča, aby po celý rok dostatok lásky malo, musí ho v prvý májový deň mládenec pobožkať pod rozkvitnutou čerešňou. Láska je mocná čarodejníca - a cez bozky sa jej moc znásobuje.

Apráve bozk je jedným z prejavov náklonnosti i fyzickým vyjadrením lásky a vznikol v starom Grécku. Bolo to v čase, keď bojovníci bývali často na dlhých výpravách a ich ženy si tak nezriedka spestrovali svoju samotu holdovaním plodov boha vína Dionýza. Muži po návrate privoniavali k ústam svojich žien, aby sa presvedčili, či moku nebolo o čosi navyše. Osvietený rímsky cisár Flavius Valerius Konštantín I. Veľký (275-337) už o bozku hovoril, že je to ušľachtilá záruka predbežnej manželskej zmluvy.

Pre objatia a bozky našich prarodičov existoval návod, ako sa bozkávať. V istom časopise ponúkajú tento postup: „Prvou zásadou je, že máš byť vyšší ako dáma, ktorú hodláš pobožkať. Vezmi jej pravú rúčku do svojej a jemne ju pritiahni k sebe. Súčasne zdvihni ľavú ruku cez jej pravé plece a spusti ju šikmo pod jej ľavé rameno. Potom si ju priviň na hrud'. Vtedy zakloní hlavu dozadu. Stačí, ak sa trochu nakloníš dopredu, pritlačíš pery na jej pery a bozk bude hotový. Nepočínaj si však pritom hlučne, akoby si naháňal zlodeja, a nevrhni sa na dámu ako vyhladnutý jastrab na prepeličku.“

Dnešná predohra na vyjadrenie náklonnosti nebýva taká dôkladná. Svoj názor na túto tému povedali aj vedci, ktorí spočítali bozky ako stratu času z nášho života. Iná kategória vedcov zas uvádza, že vďaka bozkom sa môžeme dožiť vyššieho veku. Výskumníci zas popisali rozličné druhy bozkov rôznych národov. Známe sú napríklad Eskimácke obtretie si nosov alebo zvyk Polynézianov, kde si zalúbenci navzájom vytrhávajú mihalnice alebo obočie.

Ludmila Synaková

Na Kube šetria energetické zdroje, bola tam energetická revolúcia

V piatok 19. marca navštívil Nitru veľvyslanec Kubánskej republiky na SR J.E. David Paulovich Escalona. Na Mestskom úrade ho privítal primátor mesta Nitra Jozef Dvonč, na prijatí boli prítomní aj prorektor pre vedecko-výskumnú činnosť z SPU v Nitre Ján Supuka, vedúca Kancelárie primátora Jarmila Juhásová a referentka pre spoluprácu s partnerskými mestami Petra Waldnerová.

J. E. David Paulovich Escalona poďakoval primáto-

rovi za prijatie, zároveň dodal, že univerzity z Kuby by mohli nadviazať spoluprácu so Slovenskou poľnohospodárskou univerzitou. Ako ďalej konštatoval Kubánska republika je jedným z najväčších exportérov vo farmaceutickom priemysle, špecializuje sa najmä na vývoz vakcín.

„Kubánska republika za posledné roky ušetrila vyše miliardy dolárov a zbavila sa výpadkov elektrickej energie, vďaka energetickej revolúcii, ktorá sa za-

meriava na šetrenie energie a na nové zdroje,“ konštatoval veľvyslanec. Kuba najviac ušetrila v rokoch 2006 a 2007, keď vláda vymenila 9 miliónov obyčajných žiaroviek za energeticky nenárodné modely a 2,3 milióna starých chladničiek nahradila novými typmi. Havana odštartovala energetickú revolúciu po rozsiahlych výpadkoch elektrickej energie v lete 2004.

Primátor Nitra Jozef Dvonč informoval hosta z Kuby o činnosti Mestského úradu, mestských organizáciách, mestských investičných akciách a sociálnom programe mesta. Primátor taktiež konštatoval, že snahou mesta je, aby absolventi vysokých škôl pracovali a vytvárali hodnoty v Nitre. Primátor zároveň podotkol, že v súčasnosti je tu Nitra nová, moderná, s priemyselnými zónami. „Našou snahou je podporiť rozvoj priemyslu bytovou výstavbou a dobudovaním infraštruktúry,“ dodal primátor.

Andrej Jančovič

J. E. David Paulovich Escalona sa podpísal aj do Pamätnej knihy mesta Nitra. Foto: autor

Uplynulo 65 rokov od oslobodenia Nitra

Položením vencov k Pamätníku osloboditeľa si v utorok popoludní 30. marca 2010 obyvatelia Nitra pripomenuli 65. výročie oslobodenia Nitra. Na pietnom

zhromaždení sa zúčastnili poslanec NR SR Tomáš Galbavý, predseda NSK Milan Belica, primátor mesta Nitra Jozef Dvonč, viceprimátor Štefan Štefek,

prednosta mestského úradu Igor Kršiak, príslušníci Ozbroyených síl SR, priami účastníci druhej svetovej vojny, ale aj žiaci ZŠ kniežaťa Pribinu.

Slávnostný príhovor pri tejto príležitosti predniesol primátor mesta Nitry Jozef Dvonč.

„Pri tomto Pamätníku osloboditeľov sa v hlbokéj úcte klaniame pamiatke tých, ktorí nám priniesli slobodu, koniec druhej svetovej vojny a prispeli svojím hrdinstvom k nastoleniu mieru. Ďakujeme im za to, že dnes môžeme žiť v stabilnej a rozvíjajúcej sa krajine, v tej časti sveta, ktorá bola dlho skúšaná, no obstála so ctou. Nikdy nezaбудneme na vojnové obeť, ani na utrpenie civilného obyvateľstva.

Nezabudneme na nepopierateľnú skutočnosť, že aj ich zásluhou je dnes Nitra krásnym a rozvíjajúcim sa mestom, v ktorom žijú spo-

Primátor J. Dvonč predniesol príhovor.

kojní a šťastní ľudia,“ uviedol primátor Jozef Dvonč. „Nitra si musí a chce pamätať obeť, ktoré si vyžiadala druhá svetová vojna. Obyvatelia Nitry si musia a chcú pamätať zverstvá, ktoré napáchal fašizmus,“

povedal na záver príhovoru primátor mesta Nitry Jozef Dvonč. Slávnostný akt kladenie vencov uvádzala poslankyňa Olga Csákayová. O kultúrny zážitok sa postaral spevácky zbor Nitria.

Text a foto: L. Synaková

Ako prebiehalo oslobodenie Nitry pred 65 rokmi:

Ráno 30. marca 1945 o 6. hodine sa začala delostrelecká príprava, ktorá trvala 15 minút. Stovky delostreleckých mín a granátov zasypali prednú líniu nemeckej obrany. Niekoľkí odvážni ľudia zo Stračejskej cesty pod Kalváriu priniesli sovietskej hliadke čln, na ktorom sa prepravila cez rieku. Na pravom brehu vytvorila malé predmostie a v priamom boji zničila na Kalvárii gulometné hniezdo. Ďalšie sovietske jednotky zničili na Kalvárii pri Misijnom dome mýnometnú základňu. Prechod cez rieku bol už voľný. Najťažšie boje podstúpili jednot-

ky 799. streleckého pluku, ktorý postupoval cez Chrenovú do priestoru medzi Zoborom a severnou časťou mesta. Striedali sa útoky a protiútoky na oboch stranách. Veliteľ sovietskej divízie o 14.45 hodine nariadil útok na mesto naraz všetkými tromi plukmi, čo sa aj stalo a o 17. hodine bola Nitra oslobodená. Nemci pri svojom ústupe zapálili hotely Schiller a Grand, ktoré celkom vyhoreli. Podľa bojového hlásenia veliteľa 228. divízie, v bojoch o Nitru padlo 6 vojakov Červej armády a osemnásť boli zranení. Vrchný veliteľ

sovietskych vojsk 31. marca 1945 vydal rozkaz, v ktorom oznámil svetu, že vojská 2. ukrajinskej fronty maršála Malinovského oslobodili Nitru.

Po celom Slovensku máme vojenské cintoríny. Nitra nie je výnimkou. Na vojenskom cintoríne v Mlynárčiaciach sú hroby Slovákov, Rusov, Ukrajincov, Rusínov, Rumunov, Poliakov, Turkov, Francúzov, Nemcov i príslušníkov iných národov. Tieto hroby sú pre nás mementom. Aby sme nedovolili šíriť ideologickú nenávisť, ktorá vyúsťuje do konfliktov a vojen.

(SY)

NA SLOVÍČKO Náčelník Mestskej polície v Nitre PaedDr. Pavel Beňo:

Kamery sú ako druhé oči mestskej polície

S akými plánmi ste vsúpili do novej funkcie?

Zlepšenie komunikačných zručností príslušníkov MsP s občanmi, zvýšenie odbornosti a profesionality pri výkone práv a povinností MsP a v neposlednom rade presadzovanie všímavosti príslušníkov MsP pri výkone služby.

Chystáte sa, resp. uskutočnili ste v mestskej polícii nejaké zmeny?

Vykonané zmeny súviseli s uvoľneným postom zástupcu náčelníka pre výkon služby, ktorý obsadil 1. 4. 2010 komisár Mgr. Erik Duchoň, dovtedajší veliteľ obvodu Klokočina a jeho miesto obsadil rovnakým dňom komisár Bc. Rudolf Husár, dovtedajší zástupca veliteľa obvodu Mesto. Ďalšie zmeny neplánujem.

Hlavnou úlohou mestskej polície je zabezpečenie verejného poriadku v meste a prímestských častiach. Na ktoré miesta sa sústreďí pozornosť hliadok MsP?

Určite mi dáte za pravdu, pozornosť si vyžaduje celé teritórium mesta Nitra, uvedomujúc si špecifickú potrebu jednotlivých mestských častí a lokalít. Úlohou MsP je mať tieto špecifiká v pozornosti a podľa aktuálnej bezpečnostnej situácie reagovať plánovaním výkonu služby.

Pavel Beňo

Hliadky MsP by mali kontrolovať parkovanie v meste, ako aj dodržiavanie ďalších VZN, týkajúcich sa dopravy v Nitre. Aká je situácia v tomto smere? Sú vodiči disciplinovaní?

Jednou z priorít MsP je dbať na dodržiavanie statickej dopravnej disciplíny motoristickej verejnosti. Myslím si, že disciplinovanosť resp. nedisciplinovanosť vodičov sa nijako nevymyká skúsenostiam z iných krajských miest.

MsP Nitra je v rámci Slovenska známa uplatňovaním preventívnych opatrení. Viani sa Nitra zapojila do projektu Mesto prevencie. Plánujete aj tohto roku nadviazať na tieto podujatia, ktoré sa organizovali v minulom roku?

Určite áno. Mestská polícia v Nitre disponuje vysoko kvalifikovanými odborníkmi a ich aktivity v oblasti prevencie sú široko známe. Nie je racionálny dôvod takého aktivity korigovať.

Na web stránke MsP máte rubriku Poznaj svojho policajta. Môžete vysvetliť tento pojem? Akým spôsobom budú mať občania možnosť oboznámiť sa so „svojím“ policajtom, resp. policajtom, ktorý slúži v blízkosti ich bydliska...

Občania sa s ním zoznámia práve osobným kontaktom a možnosťou pravidelnej komunikácie. Bohužiaľ, zatiaľ táto rubrika nie je plne sfunkčnená a to z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov.

V súčasnej dobe je v Nitre nainštalovaných 26 kamier, ktoré monitorujú verejné priestranstvo. Z toho pätnásť kamier je v centre mesta, tri na Klokočine a osem kamier na Chrenovej. Pribudnú v tomto roku ďalšie kamery? Ako vám pomáhajú pri výkone služby?

Myslím, že ak uvediem, že sú to naše oči, nebudem ďaleko od pravdy. V roku 2009 bolo celkom zaznamenaných 2393 udalostí, na ktoré reagovali hliadky v teréne po podnete od pracovníka MKS. Išlo o 30-per-

centný nárast oproti roku 2008. Z toho 381 udalostí bolo prezretých pre potreby Policajného zboru SR a z tohto počtu sme 215 záznamov poskytli pre potreby trestného konania.

Aké sú vaše právomoci, čo sa týka postihu majiteľov psov, ktorí ich venčia na detských ihriskách. Udelili ste im pokuty? Prípravujete nejaké novinky?

Už na web stránke MsP sme avizovali novú taktiku vynucovania dodržiavania povinností majiteľov psov. Za prítomnosti príslušníkov MsP sa spravidla správajú v súlade s normami spoločenského života a po svojich miláčikoch si exkrementy odstránia, resp. pri venčení rešpektujú postavenie detského ihriska.

Aké konkrétne kroky podnikáte proti rozmahaniu sa drogovej závislosti medzi mladistvými?

MsP v danej problematike vykonáva preventívne aktivity a tie sa realizujú na MŠ, ZŠ a stredných školách. Projekty sú zamerané na zníženie konzumentskej základne u mládeže. Minimálne dvakrát mesačne vykonávame projekt PREVTAD - prevencia tabaku, alkoholu, drog v reštauračných a pohostinských za-

riadeniach v Nitre.

Aké máte skúsenosti s uplatňovaním VZN o požívaní alkoholu na verejnosti v nočných hodinách?

Napriek počiatkovej skepse pri posudzovaní využiteľnosti zákazu možno s odstupom času povedať, že príslušníkom MsP sa dostal do rúk nástroj, vďaka ktorému má väčšie možnosti udržať verejný poriadok hlavne v lokalitách známych nočnou zábavou. V roku 2009 bolo zistených 469 priestupkov, čo je o 24,4 % viac ako v roku 2008.

Ľudmila Synaková

Tvorit' môže každý! Aspoň v galérii

Nitrianska galéria začala 2. ročník projektu s názvom Tvorit' môže každý! Ako povedala Elena Tarábková (na snímke), projekt sa uskutoční od 3. marca do 26. mája a dostáva podobu šiestich celodenných výtvarných dielní.

Zároveň počas realizácie projektu sa vo Farebnej galérii vystavia umelecké diela zo zbierok Nitrianskej galérie, od významných slovenských výtvarníkov, ako je Róbert Almási, Peter Augustovič, Karol Baron, Július Bártfay, Igor Benca, Albín Brunovský, Karol Felix, Ferdinand Hložník, Vincent Hložník, Michal Jakabčic, Dušan Kállay a Ján Keleman.

„Žiaci sa znovu dozvedia viac o tajomstvách výtvar-

nej tvorby a o týchto umeleckých dielach, ale čo je hlavné, budú môcť výtvarne tvoriť v klasických a alternatívnych výtvarných technikách v oblasti kresby, maľby, grafiky, modelovania, sochy a objektu,“ hovorí Elena Tarábková.

Projekt, ktorý podporilo Mesto Nitra a osobne priamator mesta Jozef Dvonč, vyvrcholí výstavou najlepších detských prác v Nitrianskej galérii, ktoré vzniknú počas výtvarných tvorivých dielní v ateliéri NG.

Text a foto: (SY)

Virtuózní Warchalovci otvorili Nitriansku hudobnú jar

V nedeľu 21. marca sa v nitrianskej Synagóge začal 37. ročník Nitrianskej hudobnej jari 2010. Otvárací koncert zabezpečil Slovenský komorný orchester Bohdana Warchala, pod vedením Ewalda Danela. Na koncerte boli prítomní primátor mesta Nitry Jozef Dvonč, podpredseda NSK Ján Vančo, viceprimátor Nitry František Baláž a poslanci MsZ v Nitre Vladimír Libant a František Hollý. Primátor mesta Nitry Jozef Dvonč prevzal nad podujatím Nitrianskej hudobnej jari 2010 osobnú záštitu, v úvodnom príhovore vyjadril presvedčenie, že dramaturgia tohtoročného ročníka prezentácie vážnej hudby poteší všetkých priaznivcov umenia.

Warchalovci zahrli v Nitre skladby od Antonia Vivaldiho, Johanna Sebastiana Bacha, Leoša Janáčka a Petra Breinera. Vrcholom otváracieho koncertu bola tridsaťminútová Idyla pre sláčikové nástroje od Leoša Janáčka. Zaplnená Synagóga odmenila

Warchalovcov viackrát dlhotrvajúcim potleskom. Zaujímavosťou bolo, že koncert súboru sa v Nitre konal v deň výročia narodenia Johanna Sebastiana Bacha, ale aj v deň narodenín umeleckého vedúceho Warchalovcov - Ewalda Danela.

Pri začiatkoch Slovenského komorného orchestra Bohdana Warchala, ktorý vznikol v roku 1960 na pôde Slovenskej filharmónie bol vynikajúci huslista sliezskeho pôvodu Bohdan Warchal (1930-2000). Warchalovci sa okamžite po založení súboru stali jedným z najpopulárnejších súborov, prezentujúcim klasickú hudbu na Slovensku. Pod vedením virtuóza Warchala hral súbor najmä barok, neskor aj hudbu z 19. a 20. storočia, samozrejme, aj s premiérami skladieb od slovenských a zahraničných interpretov.

Warchalovci sa zúčastnili na významných hudobných festivaloch v Štrasburgu, Salzburgu, Budapešti i v Prahe. V roku 2001 sa stal umeleckým vedúcim súboru Ewald Danel. Warchalovci hrali aj na prestížnych svetových pódioch v Európe, Severnej a Južnej Amerike, Austrálii a Ázii. Spolupracovali s nimi vynikajúci umelci a interpreti: Vladimír Spivakov, Tabea Zimmermann, Miklós Perényi, Anne-Sophie Mutter, Cyprien Katsaris, František Herman a iní.

Počas februára tohto roku absolvoval súbor úspešné dvadsaťdňové turné v Japonsku, kde podobne, ako v Nitre prezentoval prepracované frázy, v súčinnosti s mäkkým a farebným zvukom.

Andrej Jančovič

Warchalovci predviedli v Synagóge špičkové prevedenie klasickej hudby.
Foto: Andrej Jančovič

Bodovali sme v súťaži o najkrajší kalendár a knihu

V priestoroch Štátnej vedeckej knižnice v Banskej Bystrici z rúk jej riaditeľky a predsedov odborných porôt v utorok 23. marca slávnostne prevzal pre mesto Nitra viceprimátor Nitra František Baláž štyri prestížne ocenenia 18. ročníka súťaže o Najkrajší kalendár Slovenska 2010 a 3. ročníka súťaže Najkrajšia kniha a propagačný materiál o Slovensku za rok 2009, ktoré každoročne vyhlasuje Klub fotopublicistov Slovenského syndikátu novinárov. V úvode slávnostného vyhlásenia výsledkov konštatoval prezident oboch súťaží a fotograf Vladimír Bárta z roka na rok zvyšujúcu sa úroveň prihlasovaných prác a neubránil sa prevrpeniu, že ani pretrvávajúca hospodárska kríza sa neprejavila ani v ich kvalite a počte. V tomto roku bolo do súťaže o Najkrajší kalendár Slovenska 2010 nominovaných celkom 53 nástenných, stolových, plagátových a iných kalendárov od 43 vydavateľov, ktoré súťažili v 10 kategóriách. V súťaži o najkrajšie knihy a propagačné materiály o Slovensku za rok 2009 súťažilo v 8 kategóriách celkom 23 exponátov. Mesto Nitra po úspešnom minulom ročníku, v ktorom získalo 2 ocenenia, v tomto roku reprezentovali propagačné materiály z dielne Oddelenia cestovného ruchu, propagácie mesta a NISYS Mestského úradu v Nitre - nástenný jednotlivý kalendár „Nitra 2010“, za ktorý Mesto Nitra v kategórii Nástenné jednotlivé kalendáre - plagáty získalo druhú cenu. V kategórii Propagačné materiály

o mestách prevzalo Mesto Nitra ocenenie za prvé miesto za brožúru „NITRA 2010 - informácie pre turistov“ a za druhé miesto, ktorým porota ocenila propagačný materiál „Synagóga v Nitre“, Brožúrka „NITRA 2010 - informácie pre turistov“ vyšla v troch mutáci-

vydalo v závere minulého roku. V kategórii Knihy o mestách súťaže o Najkrajšiu knihu o Slovensku za rok 2009 získala druhé miesto. Táto publikácia je unikátnym dielom autorov a fotografov Vladimíra Bárta a jeho syna Vladimíra Bárta.

Ocenenie pre Mesto Nitra prevzal viceprimátor František Baláž.
Foto: Juraj Novák

ách ako základná informácia pre návštevníkov Nitra. Je plná reprezentatívnych fotografií pamätihodností a kultúrnych podujatí, ktoré sa uskutočnia v priebehu tohto roka. Zároveň v nej turisti nájdu aj mapu mesta a zoznam ubytovacích a stravovacích zariadení Nitra. Ďalšia ocenená publikácia je „Synagóga v Nitre“ je prvou lastovičkou v novej edícii propagačných materiálov NISYS-u. Okrem tohto klenotu slovenskej architektúry, približuje históriu i súčasnosť židovstva na našom území. Nevšednému úspechu sa tešila aj kniha „Nitra z oblakov“, ktorú mesto

„Nitra z oblakov je nielen jedinečná svojím obsahom, ale zároveň láme rekordy v predajnosti kníh o našom meste, čo svedčí o jej kvalite a dobrom marketingovom ťahu mesta,“ hodnotí publikáciu jeden z jej autorov a vedúci oddelenia cestovného ruchu, propagácie mesta a NISYS Juraj Novák, „Kniha, ktorá je od januára v predaji na predajných miestach Nitrianskeho informačného systému, je doteraz v histórii najpredávanejšou knihou o Nitre, no najväčší nárast predajnosti očakávame až počas turistickej sezóny.“

(JN)

Festival žartu na počesť postavičky z 19. storočia **Vtipkár spod Zobora - Július Festoráci**

Festivalom žartu oslávila Nitra tohtoročný 1. apríl. Festoráci Fest Nitra dostal meno po miestnom vtipkárovi z prelomu 19. a 20. storočia. Na pešej zóne si pripravili rôzne žartíky na nič netušiacich okoloidúcich žiaci dvoch nitrianskych základných umeleckých škôl - Jozefa Rosinského a Trlaškoly.

Jedným z cieľov festivalu žartu je dať do povedomia Nitranov dnes už nie veľmi známu postavu vtipkára Júliusa Festoráciho (1850 - 1906). Vo svojej dobe to bol všeobecne známy človek, o ktorého výstrelkoch písali vtedajšie noviny. „Tak ako Bratislava má Schöne Náciho, ktorého vedela využiť pre cestovný ruch, Nitra má Festoráciho. Takáto figúrka by napríklad vo forme sochy mohla osviežiť pešiu zónu.

Sašovia a blázni boli súčasťou temer každého kráľovského i šľachtického dvora, svojho vtipkára či blázna mala snáď každá obec. Hoci neboli rovnakej fajty, jedno mali spoločné: svoju existenciu pripomínali, aký je a môže byť človek.

Shakespeare či skôr jeho Hamlet mal svojho Yorika, Hontianska župa Gela Sebechlebského, Tekovská Bláznivého Ištóka, Bratislava Schöne Náciho a Nitra? Nitra tiež mala vtipkárov - bohémov ako bol Eugen Braun, umeleckým menom Quack, advokát Dr. Neufeld alebo poštový úradník Jožo Peery. Nad všetkých však vyčnieval iný z rodu vtipkárov.

Na nitrianskom Mestskom cintoríne ešte koncom 60-tych rokov 20. storočia, hneď vedľa vchodu, stál starý náhrobný kameň s ťažko čitateľným nápisom: Julius Fesztoraczy 1850-1906. Pre väčšinu dnešných Nitranov neznáme meno, ale vo svojej dobe to bol všeobecne známy človek, hoci neboli ani politikom - politikov z neho občas bolela hlava, ani umelcom, ani vojacom, ba ani novinárom. Bol obyčajným župným úradníkom s väčším gazdovstvom v Čápure. To, čo ho urobilo známym a u časti Nitranov aj obľúbeným, bola jeho nevšedná schopnosť

vystrájať žarty za účasti početného obecenstva a bez ohľadu na finančné výdavky a dobrú povesť. Jeho nápady sa v našej racionálnej spoločnosti zdajú až neuveriteľné, nehovoriac už o ich realizácii. Pravdaže ani vo svojej dobe to nemal ľahké, aj keď uhorská spoločnosť konca 19. a začiatku 20. storočia bola dosť tolerantná k víťazstvu podobného druhu. Lenže Festoráci svojimi

verejne prezentovanými priam akčnými žartmi často zosmiešňoval vrcholné politické špičky štátu, župy i mesta a tak nečudo, že ho občas zatkli, vždy musel platiť nemalé pokuty a náhrady škody. On sám sa na svojich výčinoch výborne zabával, ale jeho rodina ho napo-

kon kvôli nim - skôr však k vôli rozhadzovaniu majetku - dala pod kuratelou s určeným dôchodkom. Ani to ho neodradilo a až do svojej smrti svoje existenčné prostriedky využíval aj na financovanie svojich žartov.

Festoráci sa populárnou postavou nitrianskej ulice nestal len pre svoje nevyčerpatelné žartovanie, ale aj pre svoj fyzický zjav: územčistá postava s neodmysliteľným obrovským klobúkom vo veľkosti mlynskeho kameňa, s fajkou s dlhým pipasárom ustavične visiacou z kútika úst a večne klopajúcou drevenou palicou s hlavičkou v tvare ľudskej hlavy. Takýto súzvk obsahu a formy obveseloval Nitranov pri ich každodennom živote i pri zábavách, ktorým sa v tých časoch tak radi oddávali, aj pri vážnych slávnostiach.

Ústna tradícia, ale aj dobová tlač zachovala niektoré Festoráciho výčiny: raz na rínku si vyhlíadal najbohatšie vyzierajúcu sedliačku, ktorá predávala vajcia kopcom naložené v slamienke. Vzal do ruky vajce, rozbil ho a šikovným hmatom vykúzlil z neho pravý kremnický dukát. Sedliačka nemeškala, schytila slamienku a pod bránou neďaleko goldstejnoveho dvora ich všetky porozbýala, hľadajúc ďalšie dukáty. Ľudia sa na hlúposti sedliačky smiali, ale Festoráci musel škodu nahradiť. Inokedy si vo výseku kúpil kravské vemeno, zastrčil si ho za nohavice a jeden struk

Trochu nekvalitná fotka zo staršej tlače, na ktorej je odfoteny Festeráci.

vystrčil z príslušného miesta a takto chodil po ulici. Nasledoval smiech i pobúrenie a samozrejme pokuta. Nitrianska vyššia spoločnosť mala veľmi rada rôzne bály, či už maškarné alebo tematické (barokové, rokokové, empírové...), a rád ich mal aj Festeráci. Na jeden maškarný prišiel v maske spodobujúcej obyčajnej kachle. Masku z kartónového papiera mala aj dverka na prikladanie paliva s nápisom „prilož“. Nitrianske dámy pobavené originálnym výtvorom neodolali, dverka otvorili a rozmarná veselost ich razom prešla - z otvorených dveriek vykukala odhalená sedacia časť tela Festeráciho. Samozrejme ani táto príhoda sa nezaobišla bez sankcií.

Pamätná je ďalšia vydarená „akcia“, ktorá zároveň ilustruje finančnú náročnosť niektorých jeho realizácií. Uprostred letných prázdn

nin dal zasypať hlavnú nitriansku ulicu (vtedy Tóth Vilmos utca) solou a po tejto umelej „snehovej“ pokrývke sa prehánal na saniach oblečený v astrachánovej bunde.

V pamäti, ktorú neskoršie podporovala aj tlač prvej ČSR, sa uchovala slávnosť na počesť menín cisára - kráľa Františka Jozefa II. Nitriansky richtár usporiadal na hlavnom námestí pred mestským domom slávnostný koncert hudby miestnej vojenskej posádky. Aby sa zaistil dostatočný počet poslucháčov, dal vytláčiť program koncertu, z ktorého vyplývalo, že vrcholným číslom bude skladba Trubač zo Saczklingenu, ktorá bola známa dlhým sólom lesného rohu. Keď si Festeráci prečítal program, hneď mu napadlo, ako celú slávnosť okoreniť. Len čo sa objavil na slávnosti, prostý ľud sa už dopredu smial, tušiac, že sem neprišiel len hudbu počúvať a že pod tým svojím obrovským klobúkom niečo pečie. A veru piekol. Len čo hudba začala hrať očakávaného Trubača zo Saczklingenu pretlačil sa dopredu medzi zvedavých šusterských učňov a keď sólista začal so svojím bravúrnym výstupom, vybral z vrečka šťavnatý citrón, rozpolil ho a pre očami sólistu ho začal s chuťou oblizovať. Na dôvažok rozdal rozpolené citróny aj okolostojacim učňom, ktorí sa v lízaní tohto exotického ovocia nedali zahabiť. Sólistovi pri pohľade na tento nevšedný občerstvovací postup stiahlo hrdlo, potom aj ústa až nakoniec s výkrikom „Ja to už ďalej nevydržím!“ hodil lesný roh na zem. Publikum vybuchlo smiechom a bolo po slávnostnej chvíli i po koncerte. Rozzúrený richtár hneď poslal mestského strážnika za Festeráciom, ale ten, inak vyštudovaný právnik, sa smelo bránil: „Myslím, že každý občan sa môže zúčastniť koncertu pri príležitosti kráľových menín. Nepoznám žiaden paragraf, ktorý by zakazoval človeku lízať citrón na verejnom námestí, keď je teplo. A že som rozdal citróny šusterským učňom? No, ľutoval som ich, lebo oni na takéto dobroty nemajú peniaze.“

Keď sa priatelia Festeráciho pýtali prečo si zo všetkého strúha žarty, stále je veselý až pochabý, odpovedal tentoraz s vážnosťou filozofa: „Priemer aktívneho ľudského života je 50 rokov a to je strašne krátka doba, aby som bol smutný“. Žiaľ s tými rokmi mal pravdu, dožil sa ich len 56. To jeho životné krédo posúďte sami.

Mgr. Anton Števko

Maltézski rytieri v nitrianskom Hospici u sv. Bernadetty

Maltézski rytieri, ako sa stručne nazývajú členovia Zvrchovaného vojenského hospitálskeho rádu sv. Jána z Jeruzalema, Rodosu a Malty si vzali pod patronát Hospic u sv. Bernadetty v Nitre. Hospic - dom pokoja a zmiery u sv. Bernadetty v Nitre je nešťátne zdravotnícke zariadenie, zriadené Diecéznou charitou Nitra na poskytovanie paliatívnej starostlivosti pre pacientov v záverečnom štádiu ochorenia. Rytiersku družinu zboru dobrovoľníkov, ktorá pôsobí v Nitre, pri tejto príležitosti na ich výjazdovom stretnutí v hospici navštívil 11. marca aj veľvyslanec Maltézskeho rádu na Slovensku Francis Martin O'Donnell s magistralným kaplánom rádu Mons. Tiborom Hajdu. V sprievode nitrianskych dobrovoľníkov pod vedením rytiera Tibora Bučeka a riaditeľky hospicu MUDr. Kataríny Mičiakovej si prezre-

li jeho priestory a navštívili pacientov na izbách. Po sv. omši v kaplnke hospicu celebrovanej Mons. Tiborom Hajdu a kaplánom družiny Mons. Michalom Balázom sa prítomní stretli na prezentácii činnosti rytierskej družiny, predstavení aktivít a vízie do budúcnosti. V diskusii s veľvyslancom O'Donnellom uvažovali nad najefektívnejším spôsobom patronátu nad

hospicom, ako aj ďalších charitatívnych aktivitách, v ktorých chcú ešte intenzívnejšie pokračovať. Návšteva hospicu bola zakončená spoločnou večerou a neformálnou diskusiou a výmenou skúseností. Veľvyslanec O'Donnell vyslovil veľkú spokojnosť s aktívnym pôsobením nitrianskej rytierskej družiny a prisľúbil plnú podporu ďalším aktivitám.

Z histórie Maltézskych rytierov

Zvrchovaný vojenský hospitálsky rád sv. Jána z Jeruzalema, Rodosu a Malty je jedným z najstarších katolíckych cirkevných rádov. Bol založený v Jeruzaleme okolo roku 1050 ako mníšska spoločnosť zasvätená sv. Jánovi Krstiteľovi za účelom riadenia hospicov na pomoc pútnikom vo Svätej zemi. V roku 1113 ho pápež Paschalis II. uznal ako cirkevný rád. Do konca 18. storočia väčšiu časť členov tvorili duchovní.

Rád sa stal aj vojenským z dôvodu ochrany chorých, pútnikov a kresťanských území vo Svätej zemi. Po strate ostrova Malta v roku 1798 však táto funkcia už viac nebola vykonávaná. V roku 1834 sa rád usadil v Taliansku v Ríme, kde má zaručenú extraterritorialitu svojich sídel.

Poslanie rádu je zhrnuté v hesle „Tutio Fidei et Obsequium Pauperum“, čo znamená „obrana viery a služba

trpiacim“. Maltézski rytieri svoju činnosť zameriavajú na oblasť lekárskej a sociálnej starostlivosti, ako aj na humanitárne akcie. Rád je zriaďovateľom nemocníc, lekárskeho centier, ambulancií, zariadení pre starých a nevládných, hospicov pre nevyčítelne chorých. Najvýznamnejšie humanitárne akcie vykonal v Kosove a Macedónsku, Mozambiku, Salvadore, Indii, Angole, Zimbabwe, Peru, Afganistane

a Iraku. Prostriedky na financovanie aktivít rádu sa tvoria z veľkej časti z príspevkov od jeho členov a súkromných darov.

Podľa tradície mnohí z členov rádu pochádzali v minulosti z rytierskych a šľachtických rodín kresťanského sveta. Ešte aj dnes je to rád rytiersky, keďže si zachoval hodnoty rytierstva a šľachtictva. Väčšia časť z 12 000 rytierov a dám, ktorí tvoria rád dnes, sú laickými členmi. Hoci nezložili žiadny cirkevný slub, všetci sú povolani k životu čnosti a kresťanskej charity. Aj keď väčšina členov dnes nepochádza zo šľachtických rodov, prijímajú sa za zásluhy, ktoré vykonali pre Cirkev a rád. Hlavou rádu je

v súčasnosti 79. Knieža a Veľmajster Fra Matthew Festing (zvolený doživotne).

Rád má podľa medzinárodného verejného práva nadviazané diplomatické vzťahy prostredníctvom veľvyslanectiev v 94 krajinách.

Je trvalým pozorovateľom pri OSN a Európskej komisii a pri ďalších 16 sídlach medzinárodných organizácií, ako napr. FAO a UNESCO.

Dr. Tibor UJLACKÝ, PhD.,
kancelár a hovorca
Ordinariátu OS a OZ SR

Horňácko spievalo v Krškanoch

Atmosféru výročnej členskej schôdze Denného centra v Nitre - D. Krškanoch umocnilo v sobotu 27. marca príjemné jarné počasie. Sála bola naplnená nielen členmi centra, ale aj pozvanými hosťami - prišli poslanci MsZ František Bečica a

Olga Csákayová, riaditeľka SZSS Janka Moravčíková. V pracovnej časti schôdzu viedol Ján Divinec, predseda Denného centra v Dolných Krškanoch. Po pracovnej časti nasledoval kultúrny program. Medzi pozvanými hosťami boli priate-

lia speváckeho zboru Lipka z Veľkej nad Veličkou, ženský a mužský spevácky zbor z Horňácka.

Prostredníctvom svojich piesní priniesli uvoľnenú, príjemnú atmosféru. Horňácko je súčasťou Slovácka a nachádza sa na juho-východnej Morave v Bieľych Karpatoch, ktoré vytvárajú prirodzenú hranicu medzi Moravou a Slovenskom. Prslávalo sa nielen svojimi krojmi, ktoré predstavilo aj v Krškanoch, ale aj hudcami, speváckmi a tanečníkmi. Ľudia odchádzali spokojní, s pocitom dobre vykonanej práce, umocneným pekným umeleckým zážitkom.

Text a foto: (JM)

Predstavujeme pamiatkový fond mesta Nitra

Meštiansky dom na Farskej ulici (u Brucknera)

Meštiansky dom sa nachádza v historickom jadre Dolného mesta v Nitre, v nárožnej polohe Farskej a Kuckej ulice. Býva označovaný aj ako dom "U Brucknera". Pre svoje pamiatkové hodnoty bol v roku 1998 vyhlásený za kultúrnu pamiatku.

Objekt postavili pravdepodobne v 18. storočí, na mieste predpokladanej staršej stavby. Jeho ďalšie úpravy sa uskutočňovali v 19. storočí. Relatívne strohé architektonické riešenie exteriéru, pochádzajúce z 19. storočia, zmenila posledná slohová prestavba v prvých rokoch 20. storočia. Podoba fasád z tohto obdobia sa pomerne dobre zachovala predovšetkým na úrovni poschodia. Poslednú slohovú prestavbu charakterizovala v exteriéri objektu bohatšia neobaroková tvaroslovná plastická výzdoba. Na fasádach poschodia sa uplatnili orámovania okenných otvorov vo forme plastických šambrán s ušami, kvapkou a veľkým klenákom, štukové zrkadlá vyplnené žltým keramickým obkladom v tvare tehličiek a ukončujúca, bohato profilovaná korunná rímsa. Fasádu prízemí vodorovne členili línie pásovej rustiky.

Približne v 30-tych rokoch 20. storočia adaptovali prevažnú časť prízemí domu pre účely predajne Auto Škoda. S adaptáciou súviselo prefasádovanie objektu v rozsahu predajne

a vytvorenie väčších výkladov. Takáto exteriérová podoba budovy sa bez výraznejších zmien udržala až do rokov 2008 - 2009, kedy boli fasády meštianskeho domu rekonštruované kvalitným umelecko-remeselným spôsobom. Pozitívne možno hodnotiť ich farebné riešenie, obnovené na základe zistení farebnosti pôvodných náterov a zodpovedný prístup pri výbere a realizácii dopĺňaných častí keramického obkladu. Fasáda na úrovni poschodia sa tak po mnohých desaťročiach objavila opäť v takmer pôvodnej podobe. Na úrovni prízemí boli náznakovo rekonštruované línie pásovej rustiky.

Vnútorne, pamiatkovo hodnotné priestory sa dobre zachovali v suteréne. Tvoria ich tri menšie miestnosti, situované v rôznych hĺbkach, spojené schodiskami a užšími chodbami. Všetky sú zaklenuté valenými klenbami. Pôvodnú podobu priestorov na prízemí a poschodí pripomínajú už len niektoré miestnosti v severnej časti domu, zaklenuté klenbami a priestor schodiska, pochádzajúci pravdepodob-

Podoba meštianskeho domu na začiatku 20. storočia.

ne z obdobia poslednej prestavby objektu na začiatku 20. storočia.

To, čo výrazne zvyšuje význam meštianskeho domu na Farskej ulici 17, v porovnaní s ostatnými historickými stavbami v Nitre, ale aj v širšom okolí, je jeho krov. Už prvý pohľad na relatívne vysokú valbovú strechu naznačuje starší pôvod krovu.

Krovy boli v minulosti veľmi zraniteľnými konštrukciami, ktoré často zanikali pri požiaroch, odstraňovali sa pri nadstavbách, alebo v dôsledku poškodení drevených prvkov. Nezriedka preto majú historické stavby strechy s mladšími krovmi. Zachované historické

Exteriér meštianskeho domu po obnove v rokoch 2008 - 2009.

krovy sa tak stávajú cennými súčasťami pamiatok.

Krov budovy na Farskej 17 možno považovať za najstarší (doteraz známy) zachovaný krov profánnych objektov Dolného mesta. Je hambáľkového typu, pôvodne s dvomi úrovňami hambáľkov a rovnako s dvomi úrovňami stojatých stolíc, podopierajúcich konce hambáľkov pri ich stykoch s krovkami. Konštrukciu krovu dopĺňajú v plných väzbách dvojice vzpier, ktoré sú rovnobežné s krovkami a vynášajú masívne stredové vešadlá, zdobené štylizovanými florálnymi ornamentmi. Vešadlá sú na spodných koncoch spojené s väznými trámami (po obnove pod podlahou podkrovia)

spojmi z kovaného pásového železa. Na niektorých prvkoch krovu sú dodnes viditeľné pôvodné tesárske značky. Hambáľkový typ krovu s dvojicou stojatých stolíc sa na stavbách začal používať v priebehu 2. polovice 18. storočia, pričom najčastejšie uplatnenie zaznamenal v 1. polovici 19. storočia.

V procese prípravy obnovy krovu a strechy sa postupne menili aj predstavy o výslednej podobe podkrovia. Od prvotného zámeru odstránenia pôvodného krovu a zväčšenia podkrovného priestoru, cez jeho napojenie na novú prístavbu, vloženie ďalšieho podlažia do podkrovia a dispozičné úpravy, až po výslednú obnovu, pri ktorej

sa podarilo zachrániť nielen historický krov s množstvom originálnych prvkov, ale aj celistvý podkrovný priestor. Počas obnovy sa vymieňali iba najpoškodenšie prvky krovu, a pri nových konštrukciách a prvkoch dominoval pôvodný materiál - drevo. Materiál, tvar a umiestnenie nových prvkov bolo volené tak, aby pôvodný krov zostal čitateľný v maximálnej miere, a zároveň, aby podkrovný priestor pôsobil celistvým, autentickým dojmom. Uplatnením jednoduchého dreveného obkladu, rešpektujúceho nerovnosti (pre historické konštrukcie tak typické) krokiev a jednoduchej drevenej palubevej podlahy, boli uvedené princípy plne rešpektované.

Dobrý výsledok by sa nepodarilo dosiahnuť, ak by vlastníci, pamiatkari, architekti a dodávatelia prác ne-

Podkrovný priestor s historickým krovom po obnove v roku 2009.

našli spoločnú reč a nespojili svoje úsilie, v záujme dosiahnutia stanoveného cieľa. Spolupráca však priniesla svoje ovocie, podobne ako pri obnove fasád tohto objektu. Prvotný zámer vlastníkov rozšíriť predajnú plochu aj do podkrovia, umožnil vytvoriť v centre mesta atraktívny obchodný priestor s vysokou

pridanou hodnotou, pri ktorom sa podarilo veľkoryso sklbiť podnikateľské záujmy so záujmami o zachovanie kultúrneho dedičstva. Tento počin je o to chvályhodnejší, že krov bol obnovený v rámci adaptácie priestoru na komerčné účely. Nedá sa prehliadnuť, že vo výslednej podobe ďaleko presahuje bežný „sád-

rokartónový“ štandard úprav podkrovií budov v centre mesta.

Zostáva veriť, že obnovený krov, podkrovie a fasády meštianskeho domu na Farskej 17 budú inšpirovať aj ďalších vlastníkov historických objektov.

Rudolf Viršík
Krajský pamiatkový úrad Nitra

Klavírny recitál Daniely Varínskej

Klavírny recitál poprednej slovenskej klaviristky, rodáčky z Nitry, Daniely Varínskej, legendy slovenského klavírneho umenia, zostavený z diel F. Mendelssohna, F. Chopina a R. Schumanna, bol venovaný 80. výročiu založenia ZUŠ Jozefa Rosinského v Nitre. Predvedením významných diel veľkých skladateľov romantizmu im Daniela Varínska vzdáva úctu pri príležitosti ich jubileí.

Usporiadateľom klavírneho recitálu, ktorý sa konal 16. marca v nitrianskej Synagóge a bol súčasťou Cyklu komor-

ných koncertov po slovenských mestách, bola ZUŠ Jozefa Rosinského v spolupráci s Mestom Nitra, Rodičovským združením pri ZUŠ, so Spolkom koncertných umelcov a s finančnou podporou Ministerstva kultúry SR.

Daniela Varínska patrí medzi významné umelecké osobnosti stredoeurópskeho priestoru a zaraďuje sa k najfrekventovanejším interpretom náročných diel sólovej klavírnej literatúry i koncertov s orchestrom. Nitrianska rodáčka je jednou z najvýraznejších postáv súčasného

slovenského klavírneho interpretáčného a pedagogického umenia. Jej repertoár obsahuje okrem najnáročnejších diel sólovej literatúry viac ako 30 klavírných koncertov, ktoré interpretovala s významnými orchestrami a dirigentmi. Koncertuje a pravidelne vystupuje na popredných hudobných festivaloch v Európe, Kanade, v USA a v Ázii. Spolupracovala s domácimi a zahraničnými telesami pod taktovkami dirigentov slovenských, českých i zahraničných. Jej široká hudobná rozhľadenosť sa prejavuje aj v oblasti komornej hudby, kde je vyhľadávanou partnerkou okrem iného pri predvedení kompletných cyklov husľových a violončelových sonát a variácií L. van Beethovena a J. Brahmsa. V oblasti komornej hudby sú jej partnermi významní slovenskí a zahraniční umelci. Účinkovala s viacerými komornými zoskupeniami: Cappella Istropolitana, Musica aeterna, Slovenskí komorní sólisti, Moyzesovo kvarteto, Flauto dolce, Maria Theresia Ensemble a Musa antiqua.

Eva Holúbeková

KAM V NITRE

Synagóga

Ulica pri Synagóge, koncertná a výstavná sieň, tel.: 037/6525 320, 0907 790 298.

10. 5. (po) 10.00; **26. 5.** (st) 8.00 **Hľadá sa nový manžel**, komédia na motívy chorvátskeho autora Mira Gavranu. Usporiadateľ: OZ divadlo CLIPPERTON, organizované podujatie pre žiakov stredných škôl.

11. 5. (ut) 17.00, vernisáž, **Vzťahy a premeny**, kombinovaná technika, autorka: Slavka Laurová, výstava potrvá do 9. 6. 2010. Usporiadateľ: Mesto Nitra

15. 5. (so) **NOC MÚZEÍ A GALÉRIÍ 2010**, prehliadka vzácnnej architektonickej pamiatky mesta Nitry spojená s kultúrnym programom, vstupy každú celú hodinu od 13.00 do 22.00 (posledný vstup), vstup voľný, návštevníci budú zaradení do žrebovania o zaujímavé ceny. Usporiadateľ: Mesto Nitra v spolupráci so Zväzom múzeí na Slovensku.

17. 5. (po) 9.00, **Nitriansky festival SUPERTRIEDA, európsky projekt zážitkového učenia**. Usporiadateľ: OZ Supertrieda v spolupráci s Mestom Nitra; vyhlasovateľ projektu: Ministerstvo školstva SR; partneri projektu: Európska komisia a UNICEF, organizované podujatie pre žiakov základných škôl.

18. 5. (ut) 9.00, 10.30 **Rythmus Latinskej Ameriky**, výchovný koncert pre 2. stupeň ZŠ a SŠ. Usporiadateľ: Mesto Nitra, organizované podujatie pre ZŠ a SŠ, vstupné: 1 euro.

22. 5. (so) 19.00 **TEATRO FATAL & GIPSY JAZZ TRIO**, koncert, www.myspace.com/teatrofatal www.myspace.com/gipsyjazztrio. Usporiadateľ: Mesto Nitra, vstupné: 3 eurá, predpredaj: NISYS.

Stále výstavy: Osudy slovenských Židov (expozícia holokaustu). **Shraga Weil: Grafika.**

Prehliadky: ut individuálne vstupy: 13.00 - 18.00 h st, št individuálne vstupy: 9.00 - 12.00, 13.00 - 18.00 h so, ne individuálne vstupy: 13.00 - 18.00 h vstupné: 0,50 €/osoba

Vstupy pre organizované skupiny prostredníctvom NISYS-u: 11.00 - 14.00. Nitriansky informačný systém, Štefánikova tr.1, 949 01 Nitra, infotel: 037/16 186

Nitrianska galéria

Župné námestie, tel.: 037/6579 641, otvorené denne okrem pondelka od 10.00 do 18.00.

Reprezentatívne sály: 6.5. - 4.7. Karol Pichler. Konceptia výstavy sa ťažiskovo sústreďuje na prezentáciu tvorby autora strednej generácie Karola Pichlera (1957). Východiskom autorovej tvorby sú neokoncepčné tendencie, práca s textom, nápismi, znakmi, symbolmi, piktogramami. Pracuje na poli objektu, inštalácie,

fotografie a videu. V rokoch 1980 - 1985 študoval na Vysokej škole umeleckopriemyselnej v Budapešti. V súčasnosti žije v Rio de Janero. Cieľom výstavy je poukávať aj na konceptuálne presahy mladšej generácie autorov. Kurátorka: Barbora Geržová.

SALÓN NG: Do 30.5. Drahomír Prihel - V skle maľované. V tvorbe sklára Drahomíra Prihela dominujú ekvivalenty ako život a svet, človek a vesmír. Autor sa sústreďuje na sklenenú plastiku, úžitkové sklo a dizajn. Kurátorka: Marta Hučková

GALÉRIA MLADÝCH: Do 9.5. Dynastija. Výstava **Zuzany Branišovej** reagujúca na problém zmien pôvodnej funkcie budov, napr. na veľkoobchody s lacným čínskym textilom. Kurátor: Roman Gajdoš.

13.5. - 13.6. Od podlahy. Jana Huliaková a Tomáš Cetera budú reagovať priamo na priestory galérie a predstavia svoju tvorbu, v ktorej každý pracuje s inými médiami a témami. Kurátorka: Anna Maximová

BUNKER: 6.5. - 6.6. Zaostrené na súčasný portrét. Autori: Peter Barényi, Lenka Cisárová, Eja Devečková, Andrea Juneková, Peter Homola, Peter Čintalan, Martin Kleibl ... Táto výstava sa koná v rámci projektu Galéria mladých kurátorov. Kurátorka: Andrea Juneková.

AKTIVITY / AKCIE / PROJEKTY

Večery výtvarných reflexií. Besedy s aktuálne vystavujúcimi výtvarníkmi o umení pravidelne raz za mesiac.

5. 5. o 18.00 h **Hosť: popredný slovenský umelec Drahomír Prihel**, ktorý vystavuje svoju komornú sklársku tvorbu v Salóne NG. Vstup voľný.

13. 5. o 18.00 h **4-3-2-1...** (Cyklus besied so súčasnými slovenskými spisovateľmi)

5. ročník besied so súčasnými slovenskými spisovateľmi, ktoré moderuje **Dado Nagy**. Hosť: **Erik Ondrejčka.**

Týždeň Nitrianskej galérie

Pri príležitosti Medzinárodného dňa galérií a múzeí (18. máj) Nitrianska galéria pripravuje každoročne týždeň rôznych výchovno-vzdelávacích a kultúrnych podujatí pre školy a širokú verejnosť. Počas Týždňa Nitrianskej galérie je vstup do všetkých priestorov s 50 % zľavou. V rámci Medzinárodného dňa galérií a múzeí sú všetky výstavy zdarma, rovnako ako všetky kultúrne podujatia po 18.00 hod. počas celého týždňa.

18. 5. (ut) **Výtvarná interaktívna hra s nitrianskou výtvarníčkou Soňou Mrázovou**, 10.00 - 12.00 hod. pre žiakov od 11 do 14 rokov Vstup voľný.

Pastelkovo Tvorivá dielňa pre najmenších od 4,5 do 8 rokov 14.00 - 15.45 hod.

Miro Nicz v priamom prenose. Prezentácia monografie o poprednom výtvarníkovi Mirovi Niczovi za účasti výtvarníka, autoriek E. Kapsovej, M. Sikorovej, L. Stachovej a vydavateľa K. K. Bagalu o 18.00 hod.

19. 5. (st) **Monotypia - Práca s dielom zo zbierok**

Nitrianskej galérie. 9.00 - 10.30 hod. o 11.00 - 12.30 hod. pre školy, 14.00 - 16.00 hod. pre verejnosť. Grafická výtvarná dielňa pod vedením Eleny Tarábkovej
Urob si sám. Výtvarná akcia pre verejnosť na nádvorí
Koncept a realizácia: SZUŠ Piaristická 2 / Ateliér Médea 18.00 hod.

20. 5. (št) Sadrové sgrafito. Práca s dielom zo zbierok Nitrianskej galérie. 9.00 - 10.30 hod. / 11.00 - 12.30 hod. pre školy, 14.00 - 16.00 hod. pre verejnosť
Výtvarná tvorivá dielňa pod vedením Eleny Tarábkovej.
Berti Mütter (trombón) a Miki Skuta (klavír) - 10 inštrumentálnych epilogov. Súčasná improvizovaná hudba v podaní dvoch skvelých muzikantov o 18.00 hod.

21. 5. (pi) Modelované sny - Práca s dielom zo zbierok Nitrianskej galérie. 9.00 - 10.30 hod. / 11.00 - 12.30 hod. pre školy, 14.00 - 16.00 hod. pre verejnosť
Práca s keramikou hlinou pod vedením Eleny Tarábkovej.

22. 5. (so) 9.30 - 15.00 hod. Tvorit' môže každý.
Výtvarná tvorivá dielňa pre hendikepovaných žiakov zo SZŠ pod vedením Eleny Tarábkovej

DŽ 30. 5. Pre každého - výstava zo zbierok Nitrianskej galérie od slovenských výtvarníkov, ako je Róbert Almási, Peter Augustovič, Karol Baron, Július Bártfay, Igor Benca, Albin Brunovský, Karol Félix, Ferdinand Hložník, Vincent Hložník, Michal Jakabčič, Dušan Kállay a Ján Keleman. Výstava je realizovaná pre vzdelávací projekt **Tvorit' môže každý**. Cyklus výtvarných tvorivých dielní je určený pre zdravotne, telesne a mentálne postihnuté deti. Projekt finančne podporilo Mesto Nitra.

Ateliér „Mladý tvorca“. Výtvarná tvorba k aktuálnym výstavám v ateliéri pre jednotlivcov od 8 do 25 rokov. Kedykoľvek a ktokoľvek bude mať chuť tvoriť, sme tu každý štvrtok od 15.00 do 18.00 hod.

Pastelkovo. Výtvarný ateliér pre najmenších je otvorený každý utorok od 14.00 - 15.45 hod. pre deti od 4,5 do 8 rokov.

Ateliér NG. Výtvarný ateliér Nitrianskej galérie s bohatou ponukou výchovno-vzdelávacích programov, tvorivých dielní a iných zaujímavých aktivít pre MŠ, ZŠ, SŠ a VŠ.

Zmena programu vyhradená.

Blížšie informácie na www.nitrianskagaléria.sk

Ponitrianske múzeum

Štefánikova tr. 1, tel. 037/6510 000, 6514 245, Otv. denne okr. po od 9.-17.00 h, v so a ne od 10.-17.00.

12. - 30. 5. Juraj Svitek - maľba

Koncerty: 4. 5. o 18.00 **Koncert víťazov ŠVOČ** Katedry hudby PF UKF v Nitre

30. 5. o 9.30 Koncert orchestra Collegium Cantorum - účinkujú víťazi slovenských i medzinárodných hudobných súťaží

Medzinárodný deň múzeí a galérií - Biela noc

14.5. (9.00 - 16.00) Deň otvorených dverí pre školskú

mládež s ukázkami konzervačných a reštaurátorských prác s možnosťou vyskúšať niektoré jednoduché a bezpečné postupy a techniky

15.5. (10.00 - 24.00) Deň otvorených dverí pre všetkých záujemcov s poradiňou pre majiteľov starostlivosť po cely deň a koncertom historickej hudby o 20.00 hod.
Stále výstavy: Skvosty dávnovekého Slovenska, Nitriansko v zrkadle dejín, Život v lesných a vodných biotopoch, Sondy do hĺbín nitrianskeho dávnoveku. Každý pondelok o 14. 30 hod. Klub paličkovanej čipky Každú páru nedelu o 10. 00 hod. stretnutie členov Slovenskej numizmatickej spoločnosti.

Diecézne múzeum

Námestie Jána Pavla II., 950 50 Nitra, 037/7721 747, otvorené denne okrem po: 10.00 - 18.00.

Múzeum ponúka faksimile rôznych dokumentov (úryvok spisu O obrátení Bavorov a Korutáncov, diplomatík, ako napr. potvrdenie Pribinovej donácie Ludovítom Nemcom, list pápeža Jána VIII. Svätoplukovi, odpoveď toho istého pápeža Metodovi, ukážky z buly Industriae tuae a Quia te zelo fidei, ukážky z hlaholík), klenotnica.

Misijský dom na Kalvárii

Misijské múzeum ponúka bohatú zbierku umeleckých predmetov, ktoré misionári dostali od daru v misiách po celom svete. Na zbierate si môžete prezrieť predmety pochádzajúce zo zbierateľskej činnosti misionárov.

AGROKOMPLEX

AGROKOMPLEX - VÝSTAVNÍCTVO, Výstavná 4, tel. č.: 037/ 65 22 989

1. 5. Výstava plazov a krokodílov.

25.- 28. 5. Medzinárodný veľtrh strojov, nástrojov, zariadení a technológií - 17. ročník

EUROWELDING - 16. medzinárodná výstava zvárania a zvarčacej techniky

CAST - EX - 16. medzinárodná výstava zlievania a hutníctva

CHEMPLAST - 14. medzinárodná výstava plastov a chémie pre strojárstvo

EMA - 10. medzinárodná výstava elektrotechniky, merania, automatizácie a regulácie

V-V-I Veľtrh vedy, výskumu, vývoja, vzdelávania a inovácií

Slovenské poľnohospodárske múzeum

Dlhá ul. 94, areál AX, 950 50 Nitra, 037/65 72 573, otvorené denne okrem po. od 9.00 do 16.00.

Múzeum v prírode - SPM - objekt školy, tradičná technika zdobenia veľkonočných vajec - batikovanie jarnými rastlinami, pletenie korbáčov, šibákov z vrbového prútia, prehliadkové jazdy traktorbusom, detským vláčikom, vlakom nitrianskej poľnej železnice. Živý košiar: stádo oviec s mladými jahňatami košarované vo voľnej

prírode v centre skanzenu. Vstupné: 2 euro.

Skazen: Málotriedna katolícka škola, pekáreň, mliečnica, mlyny, pálenica, lisovne oleja, čistička osív, voštinársky záboj, včeliny, vinohr. dom, salaše a senníky.

Nitrianska úzkokolajná parná poľná železnica: Vozenie počas avizovaných podujatí návštevníckej sezóny. Posledný prehliadkový vstup o 16.00 h.

Divadlo Andreja Bagara Nitra

Svätoplukovo námestie 4, 950 53 Nitra, 037/7721 577

3. (po) 18.30 **MŔTVE DUŠE.** Veľká sála. Dramatická slávneho príbehu o genialite a sile klamstva, o manipulácii s realitou a človekom uprostred nej. Réžia: Michal Vajdička.

4. (ut) 10.00 **MŔTVE DUŠE.** Veľká sála.

6. (št) 18.30 **MODRA RUŽA.** Veľká sála. Nesmrteľné slágre Gejzu Dusika, ktoré zaznejú z javiska nitrianskeho divadla; z úst postáv a postavičiek slávnej operety Modrá ruža.

7. (pi) 10.00 **MODRA RUŽA.** Veľká sála.

10. (po) 10.00 a 18.30 **LAVV.** Stúdio. Pravdivá správa o svete a témach dnešných - nástročných, o ich skutočnom svete, reálnom prostredí, s ich slovníkom. Réžia: Svetozár Sprušanský VYPREDANÉ

11. (ut) 10.00 **SĀRDINKY, NA SCĒNU, PROSIM!** Veľká sála Komedialný výlet do sveta za oponou - do prostredia divadelného zákulisia. Nazriete pod pokrievku zrodu jedného divadelného predstavenia. Budete svedkami množstva vzťahových zauzlení, dramatických kotrmelcov, divadelných intríg aj nepísaných zákonitostí divadla. Ale aj prejavov kolegiálnej prajnosti a hereckej súdržnosti. Réžia Lubomír Vajdička.

11. (ut) 18.30 **ŠTĀSTNĒ A VESELE,** Stúdio, Trpkosmiešna komédia o partnerských vzťahoch, s množstvom zaujímavo rozvrhnutých a nečakane riešených situácií. Réžia: Lubomír Vajdička.

12. (st) o 18.30 **MLADOST A KRĀSA.** Umelecký súbor Lúčnica. Veľká sála. VYPREDANÉ.

12. (st) 19.00 **TESTOSTERÓN.** DAB hostuje v L. Mikuláši.

13. (št) 18.30 **VISNOVY SAD.** Veľká sála. Komédia veľikána ruskej drámy o hľadani štastia a zmyslu ľudskej existencie, v úlohe Ranevskej Eva Matejková. Réžia: Svetozár Sprušanský.

14. (pi) 10.00 **KRĀL LEAR.** Veľká sála. Po Macbethovi a Hamletovi vstupuje na nitriansku scénu Kráľ Lear! Veľká postava génia shakespeareovskej tvorby - žiarivý klenot svetovej dramatickej literatúry! Inscenácia uzatvára trilógiu uvedenia veľkých kráľovských hier Williama Shakespeala v netradičných interpretáciách a podobách na prelome tisícročí na javisku DAB Nitra.

15. (so) 18.30 **ŠTĀSTNĒ A VESELE** Stúdio. Trpkos-

miešna komédia o partnerských vzťahoch, s množstvom zaujímavo rozvrhnutých a nečakane riešených situácií. Réžia: Lubomír Vajdička.

15. (so) o 18.30 **CĀRMĒN.** Nová scéna. Bratislava. VYPREDANÉ

17. (po) 19.00 **KOLUMBĪNA.** DAB hostuje v divadle NOVA SCĒNA Bratislava.

18. (ut) 11.00 **STATKY ZMATKY.** Veľká sála. Komedialný pohľad na súperenie pri hromadení hmotných statkov, otázky okolo rodinnej súdržnosti, susedských a medziľudských vzťahov Réžia: Lubomír Vajdička.

19. (st) 19.00 **LAVV.** DAB hostuje v MDPOH Bratislava.

19. (st) 18.30 **KOLUMBĪNA.** Veľká sála. Hra slávneho francúzskeho dramatika vás zavedie do lákavého divadelného prostredia. Réžia: Emil Horváth.

20. (št) 10.00 **LAVV.** DAB hostuje v MDPOH Bratislava.

20. (št) 10.00 **KOLUMBĪNA.** Veľká sála. Hra slávneho francúzskeho dramatika vás zavedie do lákavého divadelného prostredia. Réžia: Emil Horváth.

21. (pi) 18.30 **SĀRDINKY, NA SCĒNU, PROSIM!** Veľká sála. Pozývame vás na komediálny výlet do sveta za oponou - do prostredia divadelného zákulisia. Nazriete pod pokrievku zrodu jedného divadelného predstavenia. Budete svedkami množstva vzťahových zauzlení, dramatických kotrmelcov, divadelných intríg aj nepísaných zákonitostí divadla. Ale aj prejavov kolegiálnej prajnosti a hereckej súdržnosti. Réžia Lubomír Vajdička.

22. (so) 18.30 **TESTOSTERÓN.** Veľká sála.

24. (po) 18.30 **MŔTVE DUŠE.** Veľká sála. Román klasika ruskej literatúry inšpirovaný Danteho Peklom. Vykrusťuje sa príslušným gogolovským humorom. Panoptikum bizarných, tragikomických a zadubných postavičiek ruského vidieka v konfrontácii s tajomným cudzincom Čičikovom. Réžia: Michal Vajdička.

25. (ut) 18.30 **LAVV.** Stúdio.

26. (st) 10.00 **LAVV.** Stúdio.

27. (št) 10.00 **VŠĒTKO ZA NĀROD.** Veľká sála. Usmevné príbehy jedného slnečného leta z národnostne zmiešaného regiónu Réžia Michal Vajdička. VYPREDANÉ.

28. (pi) 18.30 **VŠĒTKO ZA NĀROD.** Veľká sála. Usmevné príbehy jedného slnečného leta z národnostne zmiešaného regiónu Réžia Michal Vajdička.

Staré divadlo K. Spišáka

2. (ne) 15.00 **Palculienka.** Stúdio Tatra. Poetická bábovková inscenácia o dievčatku Palculienke, ktoré sa na svet díva optikou malého dieťaťa. Je ako nepopísaný list papiera. Všetko s čím sa stretne, je pre ňu nové. Nepozná nebezpečenstvo, preto sa často dostáva do situácií, ktoré ju vedia poriadne prevkapiť. Inscenácia je určená pre deti od 3 rokov.

3. (po) 9.30 **Palculienka.** Stúdio Tatra.

4. (ut) 9.30 **Kolko jahód rastie na mori.** Štúdio Tatra. Hravá, vtipná a poetická inscenácia o tom, že nikto nie je dokonalý a ešte aj o tom, že skutočná fantázia nemá hranice. Pre deti od 4 rokov.

6. (št) 9.00 a 10.30 **Budkáčik a Dubkáčik.** Príbeh o dvoch veselých prasiatkach. Štúdio Tatra.

7. (pi) 9.30 a 18.00 **U Temnej Irmý a Chromej krásy.** Štúdio Tatra Kabaret troch dvojíc a jednej trojice o láske, zrade, pocitoch a schonosti prežiť a naplno žiť v Paríži na konci 19. storočia je vizuálnou hudobno-herecko-výtvarnou mozaikou na tému impresionistického obdobia v umení a živote. Inscenácia pre určená pre mladých. Réžia: Kamil Žiška.

9. (ne) 15.00 **O psičkovi a mačičke.** Veľká sála.

10.-14.5. **Stretnutie - Setkání - Spotkanie - Találkolás**
12. ročník prehliadky divadiel a divadelných škôl krajín V4

10. (po) 19.00 **Jánošk, Jánošík, Jánošík.** Štúdio Tatra.

11. (ut) 9.30 **DoremiFa Sol nad zlato.** Divadlo Drak Hradec Králové Česká republika. Veľká sála.

11. (ut) 10.30 **Svadobná košeľa.** VŠMU Bratislava. Štúdio Tatra.

11. (ut) 17.00 **Postav na čaj.** DAMU Praha. Veľká sála.

11. (ut) 19.00 **Othelo alebo Škrtič benátsky.** Bábkové divadlo Žilina (pred SDKS v Nitre).

12. (st) 9.30 **Krídla kráľa Mateja.** Márkus Zínház. Pécs, Maďarsko. Štúdio Tatra

12. (st) 10.15 **Noc nastala, vókol ticho panuje.** VŠMU Bratislava. Veľká sála.

12. (st) 18.00 **Hráme Vivaldiho.** VŠMU Bratislava. Štúdio Tatra.

12. (st) **Krajina nikoho.** Studio Kompania Maďarsko CVC Domino. Vstup voľný.

12. (št) 21.00 **Koncert.** Studio Kompania. Vstup voľný.

13. (št) 10.00 **Palculienka.** Štúdio Tatra.

13. (št) 13.00 **Ukážky semestrálnych prác.** Akademia Teatralna. Štúdio Tatra.

13. (št) 14.00 **Katedra bábárskej tvorby.** VŠMU V. sála.

13. (št) 19.00 **U Temnej Irmý a Chromej Krásy.** Štúdio Tatra.

14. (pi) 9.30 **Hracia skrinka.** Veľká sála.

14. (pi) 10.30 **Stvorenie KALD.** DAMU Praha. Štúdio Tatra.

14. (pi) 14.00 **Iný svet.** Umjetečka Akademia Osijek Chorvátsko.

14. (pi) 18.00 **Strip Show.** KALD DAMU Praha. V. sála.

14. (pi) 19.30 **Pixi KALD DAMU Praha.** Štúdio Tatra.

16. (ne) 15.00 **Ako šlo vajce na vandrovka.** Štúdio Tatra.

17. (po) - 20. (št) 9.30 **Jánošík.** Štúdio Tatra.

23. (ne) 15.00 **Budkáčik a Dubkáčik.** Štúdio Tatra.

25. (ut), 26. (st) 9.30 **Zabudnutí čert.** Veľká sála.

27. (št), 28. (pi) 9.30 **O psičkovi a mačičke.** V. sála.

30. (ne) 14.00 **Čin - čin** Známy príbeh o nezodpovednom no milom a mladom vrabčovi ČIMOVI, jeho žene ČINKE, o svadbe, stavbe domu, vrabčej rodine a všet-

kom čo s tým súvisí. Inscenácia je určená pre deti od 3 rokov. Venované MDD Vstupné zdarma

31. (po) 9.30 **O psičkovi a mačičke.** Veľká sála.

Literárny klub Janka Jesenského

20. 5. (št) o 17.00 **Prezentácia nových slovenských kníh,** vydaných Nitrianskou odbočkou Spolku slovenských spisovateľov. Štúdio DAB.

ARS ORGANI 2010

2.5. **István Mátyás** (Maďarsko): Evanjelický Kostol Ducha Svätého

9.5. **Mária Plšeková** - organ (Slovensko): Piaristický kostol sv. Ladislava, Leonhard Leeb - trúbka (Rakúsko)

16.5. **Marianna Gazdíkova** (Slovensko): Evanjelický Kostol Ducha Svätého

23.5. **Pavel Kohout** (Česká republika): Piaristický Kostol sv. Ladislava

Krajské osvetové stredisko v Nitre

Fatranská 3, 949 01 Nitra 037/6531 545, 7335 988,
otvorené v prac. dňoch okrem utorka 10.00 - 17.00

Výstavy otvorené v prac. dňoch od 10.00 - 17.00, okrem utorka

VÝSTAVY

Do 7. 5. VÝTVARNÉ SPECTRUM - výtvarné diela ne-profesionálnych výtvarníkov.

17. - 28. 5. **SPRÁVAJ SA NORMÁLNE** práce žiakov z projektu vedeného KR PZ Nitra, vernisáž 18.5. o 10.00 spojená s ukázkou práce policajného zboru.

17. - 31. 5. **FAREBNÝ SVET DETÍ** - kolektívna výstava prác detí zo Špeciálnej základnej a Praktickej školy, Červejeva ulica Nitra.

5. 5. 16.00 **TOČENÁ BIŽUTÉRIA** - technikou quilling si vytvoríte náušnice, privesky, prstienky - originálnu bižutériu na leto.

5. a 19. 5. o 17.00 **grafológia** - klub

6. 5. o 9.00 **Ako písať EKO-projekty** - seminár k metodike a technike vypracovania a realizácie projektov zameraných na ekológiu. Podujatie je podporené Nadáciou Orange.

6. 5. o 17.00 **FOTOKLUB**

7. 5. o 16.00 **VÝTVARNÉ DIALÓGY.** stretnutie priateľov výtvarného umenia - interpretácia umeleckých diel v ART galérii.

12. a 19. 5. o 9.00 **JAZYKOVÁ KULTÚRA.** Kurz pre pracovníkov v kultúre s lektormi UKF Nitra.

17. a 19. 5. o 14.00 **MALOVANIE NA KAMENE.** Organizované tvorivé dielne pre deti zamerané na zdobenie kameňov akrylovými farbami.

19. 5. o 17.00 **Equilibrium** - klub o zdravom bývaní.

20. 5. o 16.00 **KLUB DIABETIKOV** a poradenstvo nielen pre diabetikov. Téma: Úprava životosprávy a zoznámenie sa so sacharidovými jednotkami.

24. a 26. 5. o 14.00 **BATIKOVANIE,** organizované tvo-

rivé dielne pre deti zamerané na farbenie plátna batikovanou technikou.

26. 5. o 16.00 **ROK KREŠŤANSKEJ KULTÚRY**, tvorivá dielňa pre verejnosť - vytvoríte si betlehemskú postavku ku šúpolia.

27. 5. o 9.00 **Ekologická stopa**, seminár pre pedagógov podporený Nadáciou Orange.

25. - 27. 5. Dni zdravia

9.00 - 17.00 **Liečivé rastliny nášho regiónu** - výstava s odborným popisom spôsobu ich pestovania, využitia a s možnosťou zakúpenia priesad.

9.00 - 13.00 **Ukážky prvej pomoci, meranie krvného tlaku, tuku a cholesterolu** (merania nalačno).

25. 5. o 10.30, 16.00 a 17.30 **Relaxačné cvičenia s jogovými prvkami** s Jankou Čahojovou.

26. 5. o 16.30 **Dobré rady pre zdravie** - prednáška o podporných spôsoboch liečenia.

27. 5. o 9.30 **Diaturisti v Zdravom meste** - zraz pri KOS v Nitre.

Dielňa ľudových remesiel - každý štvrtok

TEXTILNÁ HRAČKA / 10.00 - 12.00 / pre deti predškolského veku.

FLANDERSKÁ KRAJKA - technika háčkovania / 14.00 - 16.00 / pre dospelých

týždenne - kurzy

JOGA každý pondelok o 16.30, každý utorok o 16.00 a 17.30

ORIENTÁLNY TANEC II. stupeň každý pondelok / 17.00

RELAXAČNÉ CVIČENIA každý utorok / 10.30

ŠACH každý utorok / 15.30 deti, 16.30 dospelí

CINEMAX

Od 1.5. Súboj titanov 3D, fantasy/dobr., USA, 118 min., MN-15. Súboj titanov je príbehom boja o moc, v ktorom sa postaví ľudia proti kráľom a kráľi proti bohom. Boj medzi samotnými bohmi môže zničiť celý svet. Perseus (Sam Worthington) - syn boha vychovávaný človekom - neuspeje v záchrane svojej rodiny pred Hádom (Ralph Fiennes), pomstychtivým bohom podsvetia.

1. - 12. 5. Pestúnka v akcii, akčná komédia, USA, 92 min., MN-12. Akčná komédia, v ktorej agent CIA zisťuje, že byť špiónom je vlastne len zábavkou v porovnaní so zložitou úlohou - postrážiť tri deti. Zaslúžilý tajný agent sa tvárou hviezdy kung-fu filmu Jackieho Chana má pred sebou ďalšiu z množstva životu nebezpečných misií, pri ktorých musí využiť všetky svoje schopnosti, nadobudnuté tvrdým výcvikom - musí zvládnuť babysitting pre svoju priateľku, aby mal šancu za odmenu získať jej ANO.

1. - 19. 5. Oko ve zdi, thriller, SR/ČR, 80 min., MN-12. Dej filmu s medzinárodným hereckým obsadením sa odohráva zdanlivo počas niekoľkých upršaných, ale príjemných dní. Mileneckú dvojicu Ellen a Vincenta spoznávame vo chvíli, keď sa autom približujú k opustenému domu, ktorý si ona vybrala ako miesto spoločnej schôdzky.

1. - 5. 5. Na hrane temnoty, thriller, USA/VB, 115 min., MN-15. Prepracovaný detektívny thriller s Melom Gibsonom, ktorý sa v hlavnej filmovej úlohe objavuje prvýkrát od roku 2002 kombinuje skvelý scenár priamočiarou akciou. Detektívi Thomasovi Cravenovi umiera v náručí jeho vlastná dcéra.

1. - 5. 5. Lov na exmanželku, rom. komédia, USA, 110min., MN-12. Lovca zločincov Milo dostane za úlohu zatknúť svoju bývalú ženu, pretože sa nedostavila k súdu. Milo sa preto svoju ex-manželku snaží dostať späť všetkými možnými spôsobmi a niektoré z nich sú netradičné. Do deja sa ešte k tomu zapletú špinaví policajti, ktorí obchodujú s drogami, takže bude postarané ako o humor tak aj o akciu.

1. - 12. 5. Iron Man 2, akčný/dobr., USA MN-12. Pokračovanie príbehu excentrického miliónára, ktorý sa z obchodníka so zbraňami premenil v autoritu, ktorá v kovovom brnení chráni svet pred zlom. V druhom diele komixovej adaptácie sa alkoholik, vynálezca a super hrdina Tony Stark budú musieť vyrovnáť nielen s tým, že prezradil pravdu o svojom alter egu médiám, ale predovšetkým ho čaká konfrontácia s cynickým konkurentom Justinom Hammerom.

6. - 19. 5. Nezabudni na mňa, rom. drama, USA, 128 min., MN-12. V romantickej dráme Nezabudni na mňa hrá Robert Pattinson (súčasný idol všetkých dievčat) mladého rebela z New Yorku Tylera, ktorého vzťah s otcom (Pierce Brosnan) je od rodinnej tragédie na bode mrazu.

13. 5. - 2. 6. ROBIN HOOD, akčný/dráma, USA/VB, 148min., MN-12. Stredovek nemusel byť zlým miestom k životu. Veľa však záležalo na tom, ku ktorej vrstve patríte. Obyčajní poddaní mali často život pod psa. Keď nebola vojna, bol mor, keď nie mor, objavila sa neúroda, alebo všetko naraz. Ak bola úroda, prišli zvýšené, z vôle slachty.

13.5. - 19.5. Protektor, dráma, ČR, 100 min., MN-12. Čo všetko ste ochotní zradit pre lásku? Rozhlasový reportér Emil a herečka Hana sú manželja. Píše sa rok 1938, Hana zažíva konjunktúru, hrá v divadle i vo filme. Emil žiarli. Začiatok vojny a nemecká okupácia obrátia ich existenciu hore nohami.

13.5. - 2.6. Nočná mora z Elm Street, fantasy/horor/thriller, USA, 102 min., MN-15. Freddy Kruger je jedna z najslávnejších hororových ikon a teraz sa dočkal remakeu, ktorý si pre nás pripravili režisér Samuel Bayer a producent hororov Michael Bay. Dej je prostý. Mladej Nancy a jej kamarátom sa v snoch začne zjavovať neznámy muž s jazvami po celom obličaji a s rukavicou, na ktorej má britvy. Menuje sa Freddy Kruger a začne ich v snoch všetkých jedného po druhom zabíjať.

20.5. - 26.5. Kúzelná opatrovatelka a veľký tresk, komédia/fantastický/rodinný, VB/USA/Fr., 109min., MN-12. Keď vás vlastné deti privedú na úplné, existuje len jeden jediný človek, ktorý vás z neho dostáť. Kúzelná opatro-

vatelka Nanny McPhee. Pred pár rokmi pomohla v úspešnej rozprávke zvládnuť kopu ratolestí zúfalému vdovcovi a teraz bude musieť vydať všetky, aby zachránila nielen rozum jednej farmárky, ale navyše i jej nad hlavou.

20.5. - 16.6. Princ z Perzie: Piesky času, akčný/dobrodružný/fantastický/romantický, USA, 116 min., MN-12 rokov. Efektami nabitý príbeh sa odohráva v tajomných krajoch dávnej Perzie. Princ a dobrodruh Dastan sa spojí so záhadnou princeznou Taminou, aby získali a ochránili prastarú dýku, schopnú vypustiť Piesky času - dar bohov, ktorý dokáže obrátiť čas a svojmu držiteľovi umožní ovládnuť svet.

20.5. - 26.5. NINE + BABSKÁ JAZDA dňa 5. 5., muzikál, USA, 120 min. Po úspešnom Oskarom muzikáli

Chicago, režisér Rob Marshall nakrútil opäť veľkolepú a filmársky strhujúcu show. Excelentné tanečné čísla a superhviezdna herecká zostava, dominujú tejto filmovej verzii preslávneho brodwayského muzikálu Nine. Film nás zavedie do talianskych Benátok, kde sa režisér Guido Contini (Daniel Day Lewis) snaží dokončiť svoj film.

27.5. - 9.6. Dešťová víla, rozprávka, ČR, 96min., MN-12. Živly, ktoré ovládajú zem - vzduch, oheň, zem a voda, robia pravidelnú inšpekciu u ľudí. Za všetky živly sledujeme vodu, ktorej ľudia hovoria Dažďová víla. Tá ide krajom, prelečená za vílu. Pozná, že ľudia začali myslieť len na peniaze, že sa vytráca láska a dobro.

27.5. - 7.7. Sex v meste 2, rom. komédia, USA, 92 min., MN-15. Zábava, móda, priateľstvo: Sex v meste 2 pri-

KNÍŽNICE V NITRE

Krajská knižnica Karola Kmetka

Fraňa Mojtu 18, tel. 741 91 62; po.: 8,00 - 18,00 h., ut.: 9,00 - 18,00 h., st. - pia.: 8,00 - 18,00 h.

Klokočina - Jurkovičova ul., tel. 651 98 61; po. - pia.: 8,30 - 18,00 h. Bibliograficko-informačné oddelenie, **Samova 1**, tel. 651 98 87; po. - pia.: 8,30 - 15,30 h. - ponúka regionálnu literatúru.

Okrem odbornej a krásnej literatúry pre dospelých a detí knižnica ponúka špeciálne dokumenty (gramoplatne, mg kazety, videokazety, CD platne, CD ROM, DVD a patentové spisy), okolo 500 titulov periodik a zvukové knihy pre nevidiacich a slabozrakých.

V ponuke knižnice sú výchovno-vzdelávacie podujatia pripravujúce čitateľa na prácu s knihou. Organizujú ich pracovníčky knižnice na Ul. Fraňa Mojtu 18 i v pobočke na Klokočine. V máji vrcholí čitateľská súťaž Čítajte s nami ďalšími podujatiami a prípravami na záverečné testy. Svojimi aktivitami bude knižnica reagovať aj na významné dni ako sú Deň matiek, Svetový deň korytnačiek, Svetový i Medzinárodný deň mlieka, pripomenie si významné výročia slovenských spisovateľov (150. výročie narodenia Martina Kukučína, 5. výročie úmrtia Kláry Jarunkovej). Pre verejnosť bude určená hovorená bibliografia o dramatikovi, scenáristovi a publicistovi Ivanovi Bukovčanovi spojená s videoprojekciou filmu Zvony pre bosých. Knižnica sa venuje aj hendikepovaným používateľom, v rámci čoho uskutoční pre členov Únie nevidiacich a slabozrakých Slovenska v Nitre počúvanie hudobných ukážok svetového tenoristu Luciana Pavarottiho.

Podujatia sú určené pre organizované návštevy zo škôl všetkých stupňov a druhov. V prípade záujmu si treba dohodnúť termín osobne alebo telefonicky na vyššie uvedených číslach.

Knižnica Agroinštitútu

Akademická 4, NITRA Tel. číslo: **037/ 79 10 211**

Špecializovaná odborná knižnica v oblasti manažmentu poľnohospodárstva, pedagogiky a psychológie prístupná pre verejnosť. **Výpožičné hod.: po - pi 8.00 - 15.00**

Slovenská poľnohospodárska knižnica pri SPU

Štúrova 51. Verejná vedecká knižnica špecializovaná na poľnohospodárstvo a príbuzné oblasti. Čitatelia majú k dispozícii elektronický katalóg, elektronické plnotextové dokumenty, internet a široký okruh informačných služieb. **Otváracie hodiny: po. - štv.: 8.30 - 18.00 h, pia: 8.30 - 17.00 h**, tel. 6517 743, e-mail: slpk@uniag.sk

Univerzitná knižnica UKF

Dražovská cesta, 949 74 Nitra, tel./fax: 037/7336977, www.lib.ukf.sk.

Akademická knižnica, ktorá poskytuje knižničné a informačné služby pracovníkom, študentom univerzity a širokej verejnosti. Knižnica je vedecko-informačným, bibliografickým a poradenským pracoviskom. Zabezpečuje bibliografickú registráciu publikačnej činnosti pedagógov, vedeckých pracovníkov a doktorandov.

Otváracie hodiny: výpožičné oddelenie: po-št: 9.00-18.00, pi: 9.00-16.00, so: 8.00-13.00

študovňa Dražovská cesta: po-št: 9.00 - 20.00, pi: 9.00-16.00, so: 8.00-13.00

študovňa ŠD Zobor: po-st: 10.00 - 18.00, št: 8.00-16.00, pi: 8.00-14.00, so: 8.00-13.00

študovňa Hodžova ul.: po: 9.00-18.00, ut-št: 8.00-18.00, pi: 8.00-16.00, so: 8.00-13.00

študovňa Kraszkova ul.: po-pi: 8.00.-16.00

BRITSKÉ CENTRUM, pôsobiaci pri Univerzitetnej knižnici UKF v Nitre, pozýva návštevníkov do svojich priestorov na Hodžovej ul. 1. Požičiavame aktuálne britské časopisy, súčasnú britskú beletriu a najnovšie publikácie z oblasti výučby a štúdia anglického jazyka. Kontakt: www.uk.ukf.sk, tel. 037/6408105.

náša všetko a ešte niečo navyše. Carrie (Sarah Jessica Parker), Samantha (Kim Cattrall), Charlotte (Kristin Davis) a Miranda (Cynthia Nixon) sa opäť s chuťou zahryznú do Big Apple.

Nitrianska hviezdáreň

6.5. o 17.00 Zasadnutie astronomickej rady a o 18.00 Astronómická poradňa

20. 5. od 20.30 Večerné pozorovanie oblohy

21. 5. od 19.00 Astronómický večer (verejnosť)
Každú stredu a štvrtok o **9.00, 10.30 a 13.00** Exkurzie do astronomickej pozorovateľne pre skupiny zo škôl. Návštevy, prosíme, dohodnúť vopred 037/653 74 49.

Dom Matice Slovenskej

11. 5. o 10.00 Po kom je pomenovaná vaša ulica? Vedomostno - vzdelávacie podujatie pre žiakov ZŠ.

M.R.Štefánik - život a práca - výstava v spolupráci so Štefánikovou spoločnosťou v Nitre. Otvorenie výstavy 10.00 hod DMS v Nitre.

Sloboda sa ťažko rodila - (Pripomienka 65. výročia) víťazstva nad fašizmom

30. 5. Požehnaj nám vinice sv. Urbana... (Kultúrno-spoločenské podujatie - s prehliadkou folklórnych a speváckych skupín v spolupráci s SZZ v Nitre v Dražovciach, spojené s pobožnosťou. Dňa 30.5.2010 popoludní vo viniaciach v Dražovciach

Po - Pi: 9.00 - 15.00 h **úradné hodiny DMS**

Ut: každý párny 15.00-17.00 h **stretnutia klubu filatelistov pri DMS**

Ut: druhý v mesiaci 16.30 h **zasadnutie výboru MO MS v Nitre**

15. - 16. h úradné hodiny pre členov a sympatizantov MO MS

BOHOSLUŽBY V NITRE

Rímskokatolícke bohoslužby:

Katedrálnej chrám - Bazilika sv. Emeráma, Nitriansky hrad: po - so 7.30; ne - 7.00, 9.00 h

Kostol sv. Ladislava - piaristi: po - pia 7.00, 12.15, 18.00, so 7.00, 18.00; ne 7.00, 8.30, 10.00, 11.15-detom, 18.00 h

Kostol Navštívenia Panny Márie na Farskej ulici, Kláštor: po - so 6.00, 7.00, 16.15; ne 6.00, 7.30, 9.00, 10.30 detská a 16.15 h

Kostol sv. Petra a Pavla, františkáni: po - so 6.30, 18.30 h; ne 7.00, 8.30, 10.00, 11.15 v maďarskej reči, 18.30

Kostol Nanebovzatia Panny Márie, Kalvária: po - so 6.30 h a 19.00; ne 7.00, 9.00, 10.30 d

Kaplnka v nemocnici: po - pi o 15.30 h; ne o 10.30

Kostol sv. Gorazda, Klokočina: po - pi 6.30 h a 18.00 h - po-pi; v so 6.30; ne 6.30, 8.00, 9.30, 11.15 a 18.00 h

Kostol sv. Martina, Chrenová: po - so 6.30, 17.30; ne 6.30, 8.00, 9.30 detská, 11.00 a 17.30 h

Kostol sv. Ur., Čermán: 8.30; 9.30 a 11.00 h

Kostol sv. Františka Xaverského, Dražovce: št - so: 7.00; denne o 17.00; ne 8.00 a 10.00 h

Kostol sv. Petra, Janíkovce: po - pia v zime o 18.00, v lete o 19.00; so o 7.00; ne o 8.00 a 10.45 h

Kostol - Nar. Panny Márie, Horné Krškany: pi 17.00; ne 9.00 h

Kostol sv. Ondreja, Dolné Krškany: 7.30, 10.30 h

Kostol Všetkých svätých, Kynek: št 18.00; ne 9.15 h

Kostol sv. Cyrila a Metoda, Mlynáre: po, str, pi o 18.00; ne 8.00, 10.30 h

Kostol Nanebovzatia Panny Márie, Párovské Háje: -: ne 11.00 h, str 18.00 h, v každý prvý pi v mesiaci 19.00 h

Kaplnka sv. Vincenta, Šindolka (Marianum): po - so 6.25; ne 9.00 h

Kostol sv. Imricha, Štitáre: st 19.30 h, ne 9.00 h alebo 10.30 h podľa vyhlásenia

Kostol sv. Urbana, Zobor: ut - so 18.00; ne 8.00, 11.00 h

Kaplnka sv. Svorada, LÚ Zobor: st 15.45; ne 11.00 h

Kláštor Najsvätejšej Trojice, Služobnice Ducha svätého ustavičnej poklony, Dražovská 15. Bohoslužby: po-so o 6.45, ne o 8.00 h.

Kresťanský zbor

Podzámska 17, Nitra, ut. 18.30, ne. 9.30, 16.001. (pi) 10.00 h

Starokatolícka cirkev na Slovensku

V nedeľu a v prikázané sviatky o 9.00 h v **kaplnke sv. Gorazda na Chrenovskej č. 15.**

Gréckokatolícke bohoslužby:

Párovce - Kostol sv. Štefana, - iba v nedeľu o 10.00 h.

Cirkev adventistov siedmeho dňa

Bohoslužby v každú sobotu o 9.45 h v modlitebni za **kostolom na Ulici Fraňa Mojtu č. 10.** www.casd.sk

Cirkev bratská

V nedeľu o 10.00 h na **Nitrianskej ulici č. 21**

Evanjelické bohoslužby

Ul. Andreja Sládkoviča č. 12 - **Evanjelický kostol Ducha Svätého:** V nedeľu o 10.00 h s detskými službami Božími a vo št o 18.00 h. V ut o 19.00 h - biblická hodina pre staršiu mládež, v pi o 17.00 h pre dorast.

Reformovaná kresťanská cirkev

V nedeľu o 8.30 h v modlitebni za starým kalvínskym kostolom na Ulici Fraňa Mojtu

Jubilanti v roku 2010

V mesiaci MÁJ 2010 oslávia významné životné jubileum títo občania mesta Nitra:

75 ROKOV: Alžbeta Blahová, Štefan Bočev, Magdaléna Bridišová, Irena Brlášová, Terézia Coková, Vladimír Daniš, Barbara Doležalová, Alžbeta Dvornická, Eleonóra Galová, Ing. Emil Hochman, Františka Hrušková, Ing. Ján Hudec, Dimos Christodulus, Štefan Kaňa, Veronika Koričarová, Mária Kostolániová, Veronika Kráľová, Hermína Lacková, Fridrich Lehmden, Margita Luknišová, Aurélia Manduchová, Ing. Vladimír Michalička, Edita Michalíková, Margita Mikušová, Robert Mokráš, Helena Némethová, Ing. Ladislav Petrovič, Helena Piesecká, Žofia Psotová, Helena Ravingerová, Serafína Supeková, Filoména Ševčíková, Pavla Šimorová, Sylvia Špyrková, Albína Švihelová, Helena Takáčová, Mária Takáčová, Vano Turányi, Ing. Ludovít Vaško, Peter Vnučko, Viliam Wachal, Ján Arpáš, Janka Augustínová, Helena Balážová, Rudolf Bálint, Božena Barabášová, Jozef Baus, Ing. Emil Bednár, Olga Endrödyová, Katarína Gajdošová, Anna Hudecová, Júlia Jašová, Oskár Kittler

80 ROKOV: Rudolfa Kohoutová, Mária Kónová, Želmíra Kulíková, Alžbeta Liková, Pavel Máčik, Ivan Masek, Melánia Matulová, Ing. Michal Péli, Júlia Peťovská, Emília Petrányiová, Magdaléna Pintérová, MUDr. Tibor Podhorný, Mária Rákociová, Hilda Rondošová, Helena Skačanová, Antónia Stopová, Viliam Švec, Ida Tárošová, Helena Vágaiová

85 ROKOV: Ludmila Baráthová, Lotka Buňová, Mária Brdelová, Olga Dologová, Barbora Haláková, Gabriela Homolová, Helena Jančová, Žofia

Klenková, Rozália
Mikulášiková, Mária
Plechtová, Klára Repková,
Ružena Sívá, Ján Šaliga,
Mária Tökölyová, Alžbeta Turbová, Mária Velčícká, Valéria Žemberová

86 ROKOV: Natália Boháčová, Viliam Civaň, Olga Guldánová, Mária Hrnčárová, František Mikulášik, Dr. Félix Nemčovič, Teofil Račko, Ferdinand Šalamon, Vincent Tóth, Anna Vigová, Jozef Wohland, Štefan Žák

87 ROKOV: Helena Benkovičová, Irena Felixová, Otilia Ferenczyová, Helena Fogadová, Matilda Harvanová, Helena Hulanová, Mária Kožuchová, Helena Michalovičová, Mária Pustaiová, Jozefa Ružičková, Elena Vaneková, Elena Žolčaiová

88 ROKOV: Ján Anđel, Júlia Bálešová, Rudolf Burcl, Božena Bušovská, Johanna Krčmáriková, Mária Michalíková, Františka Pupáková, Ing. Jozef Sobota

89 ROKOV: Alžbeta Bučeková, Anna Janečková, Vilma Klučárová, Helena Latečková, Veronika Mikušová, Zuzana Nemčeková, Magdaléna Šavrtková, Vincencia Švecová, Irena Volfová

90 ROKOV: Mária Čmárová, Terézia Hušeková, Anna Kušnírová, Margita Mátéffyová, Juliana Šišková, MUDr. Eva Špaldonová

91 ROKOV: Anna Jurecká, Helena Zjarová

92 ROKOV: Ján Pláňovský, Helena Solárová, Prof. Ing. Emil Špaldon

93 ROKOV: Anna Baštrnáková, Anna Medeková, Ignác Mihina, Viliam Savko

94 ROKOV: Alžbeta Breská, Júlia Gogová, Ján Hugo Koliiba, Magdaléna Tóthová

Odišli spomedzi nás

V mesiaci MAREC 2010
nás opustili títo občania mesta Nitra:

Štefan Ambrózi, 55-r., Nitra
Antónia Antalová, 83-r., Dr. J. Budayho 5
Artúr Bazala, 75-r., J. Kráľa 30
Antónia Benková, 79-r., Novomeského 4
Dana Berkýová, 51-r., Lukáčova 18
Teodor Bunger, 82-r., Dlhá 21
Lubomír Čulaga, 64-r., Stavbárska 24
RNDr. Marta Dobrotová, 60-r., Kláštor. 24
Lubomír Dobrovodský, 66-r., Podzám-
ska 26
Alžbeta Filipčíková, 65-r., Gorazdova 38
Václav Forster, 89-r., Štúrova 42
Jozef Frolo, 66-r., Čajkovského 40
Katarína Gavulová, 77-r., Kmeťova 16
Anton Guláš, 73-r., Hydinárska 10
Imrich Hamar, 67-r., Vikárska 15
Rudolf Hrivňák, 73-r., Wilsonovo nábr. 124
Margita Kapallová, 84-r., Jelenecká 7
Michal Kelemen, 86-r., Tr. A. Hlinku 34
Alexander Kiss, 72-r., Hospodárska 3
Dezider Kišš, 69-r., Nábr. mládeže 33
Anna Kollárová, 70-r., Ďurková 23

Otília Kozmová, 88-r., Železničiarska 52
Karol Krajčovič, 77-r., Hlboká 69
Ing. Ján Labuda, 94-r., Oravská 43
Róbert Machálik, 42-r., Dunajská 1
Rudolf Matula, 66-r., Novozámocká 86
Maximilian Mego, 76-r., Považská 14
Ladislav Meliško, 50-r., Čajkovského 38
Kristián Molnár, 38 dní, Hlboká 73
Matej Muzika, 86-r., Hlboká 57
Mária Pajerová, 83-r., Dr. J. Budayho 21
Ján Pavel, 81-r., Ždiarska 24
Jozef Pintér, 83-r., Ružová 32
Emil Psotný, 79-r., Rybárska 14
Blažej Pupík, 90-r., Hydinárska 62
Roman Puskajler, 53-r., Bizetova 3
Viera Radová, 47-r., Hornočemánska 24
Ján Sabol, 87-r., Martinská dol. 99
Mária Stasinková, 89-r., Ždiarska 3
Ing. Daniela Štangová, 55-r., Partizánska 91
Iveta Štefáková, 35-r., Za Ferenitkou 25
Július Štefeček, 86-r., Škultétyho 40
Aurélia Tóthová, 89-r., Wilson. nábr. 174
Magdaléna Uherová, 86-r., Kupecká 5
Helena Vargová, 83-r., Nitrianska 49
Ernest Vinkler, 84-r., Lúčna 1
Štefan Zaťko, 73-r., Nábr. mládeže 27
Jozef Živčák, 58-r., Bizetova 15

POVEDALI SI „ÁNO“

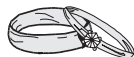
V marci 2010 sa na spoločnú cestu
životom vybrali tieto dvojice:

3. marca: Rudolf Valent a Anna Šeďová, oba-
ja z Nitra

6. marca: Christopher Paul Markland zo USA
a Karin Winklerová z Nitra, Vladimír Bekényi a
Livia Trusková, obaja z Nitra

13. marca: Stanislav Lovas a Miroslava
Kotlárová, obaja z Nitra

27. marca: Peter Hulala a Lucia Jakubičková,
obaja z Nitra, Oto Balázsy z Veľkého Cetína a
Jana Martišková z Nitra

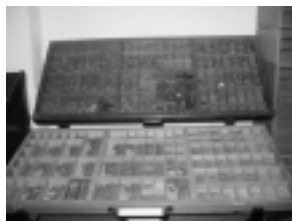

Z dejín nitrianskych tlačiarň a typografov III.

Spojenie Rišňovského s Ronchettim

História tlačiarní v Nitre sa začala písať v roku 1751, keď Juraj Andrassy V roku 1896 vstúpil do konkurencie nitrianskych typografov Ján Rišňovský.

Tlačiarenskému fortielu sa učil u Ferdinanda Neugebauera a prvé skúsenosti typografa získal u Štefana Huszára. V roku 1906 sa spojil s Oskarom Ronchettim, kominárskym majstrom, ktorý v Nitre založil novú tlačiareň. V spoločnej tlačiarňi tlačili kominársky časopis, kominárske úradné predpisy i kominárske kalendáre a Rišňovský popri administratívnej a redigovaníu textov, tlačil pod svojím menom texty, ktoré nesúviseli s kominárskou tematikou. Roku 1916 ho povolala armáda a do tlačiar-

ne sa vrátil až po skončení vojny. Jeho zásluhou začali v Nitre vychádzať aj prvé slovenské noviny Nitra s maďarskou mutáciou Nyitra. Spolupráca Rišňovského s Ronchettim sa skončila v roku 1918. Po likvidácii spoločnej tlačiarne ostala časť strojov, ktoré mu umožňovali začať s

vlastnou prevádzkou. Udržal ju len do nasledujúceho roku, keď tlačiareň predal a sám ostal jej zamestnancom.

Tlačiareň Corvina vznikla v roku 1911. Sídliila v sociálnom spolkovom dome, ktorý postavili oproti župnému palácu v roku 1906. Bola vo vlastníctve Dr. Francisciho. Niektorí autori uvádzajú rok jej vzniku 1913 a miesto na Piaristickej ulici. Jej zamestnancom sa stal aj Ján Rišňovský, ktorý mal v nej čiastku. Po smrti Francisciho, na základe testamentu, ju celú získal ako dar. Pôsobnosť tlačiarne však bola široká. Okrem časopisov a novín tlačila tiež rôznu drobnú tlač, knihy regionálnych autorov a spolkov. Po 30-ročnom pôsobení bola v roku 1943 jej činnosť zastavená. Tlačiareň Antona Löwyho sa medzi nitrianske tlačiarne začlenila v roku 1900. Zamerala sa na tlačenie kníh, novín a časopisov, kalendára, merkantilné a drobné tlače.

V diele Antona Löwyho pokračoval syn Filip Löwy. V rokoch 1921 - 1941 sa stal majiteľom Prvej slovenskej kníhtlačiarne v Nitre.

Založil ju v roku 1920 a prenájmál Slovenskú kníhtlačiareň.

Do dejín nitrianskej typografie sa zapísalo aj niekoľko ďalších tlačiarenských prevádzok. Jednu z nich v roku 1884 zriadil Žigmund Iritzer. Začiatkom 20. storočia ju predal bratom Zilovcom. Na Mariánskej ulici v roku 1902 založil tlačiareň Samuel Klein. V roku 1909 zriadili tlačiareň Hermes. Jej zakladateľom a majiteľom bol tlačiar Izrael Grossmann. V roku 1913 sa dostala do vlastníctva Henrika Gellisa. Tlačiareň sa zameriavala na tlačenie slovenskej literatúry, miestnych novín a časopisov a rôznu drobnú tlač. Od roku 1914 začala pracovať tlačiareň, ktorú vlastnil Samuel Herdfeld. Filiálku tlačiarne Andrej v Nitre zriadili 22. septembra 1941 odkúpením a zmodernizovaním troch židovských tlačiarní. Tlačiareň Andrej 26. marca 1945 ochromil priamy zásah bomby. Pri oslobodzovaní mesta 31. marca 1945 ju zachvátil požiar a plameňe ju úplne pohltili.

Všetky nitrianske tlačiarne súkromných podnikateľov, ktoré nepostihla totálna pohroma na konci II. svetovej vojny, do roku 1950 znárodnili a prevádzku v nich zastavili. Stroje po roku 1945 zhabali, sústredili do bývalého hostinca Zlatý jeleň pod národnú správu.

Vákuum, ktoré takto vzniklo, mala vyplniť tlačiareň, ktorú postavili v roku 1950 pod názvom Nitrián-

ske tlačiarne, n. p. Nitra. Nové tlačiarne sa zameriavali na tlač kníh, učebníc, novin a časopisov, ale aj merkantilných tlačív. Tlačili

sa na ofsetových strojoch a od roku 1966 aj na rotačke. Množstvo kníhtlačiarň, ktoré poznajú dejiny Nitry a ich úspechy svedčili nielen o podnikateľských schopnostiach ich majiteľov a odbornej zdatnosti typografov, ale aj o vysokej kultúrnej úrovni a vzdelaní obyvateľov mesta.

PhDr. Vladimír Černák

Malá galéria Akcent zatvorila umelecké brány

Malá galéria Akcent v Nitre zatvorila od 1. apríla t. r. svoje umelecké brány. Fungovala viac ako desať rokov. Za toto obdobie si návštevníci mohli pozrieť viac ako 70 výstav, z nich viaceré priviedli do Nitry renomovaných umelcov z domova i zo zahraničia. Galéria Akcent bola súkromnou galériou a pôsobila v podnájme v netradičných priestoroch Opalovacieho štúdia Akcent.

Majiteľka galérie Emília Domanová netajila zámer splniť si svoj sen a priniesť umenie do každodenného života. Teda aj ľuďom, ktorí bežne do galérií nechodia. Pozitívne reakcie návštevníkov potvrdili správny smer. Galéria a jej výstavy vzbudili záujem nielen nitrianskej verejnosti, ale stala sa vyhľadávanou i pre ľudí z iných miest Slovenska. V týchto dňoch opalovacie štúdio zmenilo majiteľa

a galéria tu už pôsobiť nebude. Činnosť galérie sa však úplne nekončí.

Nadalej budú sprostredkovať výtvarné umenie v obchodnej galérii Akcent na Kupeckej ulici, kde sa môžu ľudia stretnúť s takými výtvarníkmi ako Adolf Born, Katarína Vavrová, Peter Klúčik, Igor Piačka a mnohými ďalšími. Galéria pôsobenie ukončila tromi výstavami - výstavou fotografií oficiálneho fotografa Bieleho domu Petea Souzu s názvom Obama, človek - prezident, ktorá zaujala tiež predstaviteľov veľvyslanectva USA v Bratislave. Po nej sa grafickými prácami predstavil jeden z najznámejších a najobľúbenejších českých výtvarníkov Adolf Born, autor Macha a Šebestovej. Na záver galéria potešila obdivovateľov úspešného slovenského scenografa a výtvarníka Fera Liptáka.

Ilustračná snímka

(syn)

Almanach Nitra oslávil 10. výročie

Tri prúty kráľa Svätopluka pre primátora

V nitrianskej Synagóge sa v stredu 14. apríla uskutočnilo stretnutie vydavateľov, tvorcov a všetkých milovníkov Almanachu Nitra. Na podujatí sa zúčastnil primátor mesta Nitra Jozef Dvonč, viceprimátor Štefan Štefek, viceprimátor František Baláž, prorektorka pre vzdelávanie na UKF Nitra Ružena Žilavá, vedúca Útvaru kultúry a športu MsÚ Nitra Dagmar Bojdová, bývalý generálny riaditeľ AX - výstavníctvo Ladislav Švihel a ďalší.

Almanach je obsahom mimoriadne vzácne dielo. Hodnotí históriu, analyzuje súčasnosť, dáva príležitosť na publikovanie pre desiatky autorov, odráža tiež myšlienkové prúdy súčasníkov. Vznikol v období zložitej spoločensko-politickej klímy, keď v 90-tych rokoch minulého storočia nastalo veľké politické hašterenie. Jeho predchodcom bola knižka Nitra, milá Nitra, ktorá vyšla v roku 1998. Ako uviedol jeden z editorov Laco Zrubec: „S týmto názvom sme neboli spokojní a hľadali sme niečo nové. Inšpiroval nás Jozef Miloslav Hurban, ktorý nadovsетка miloval Nitru. Tak sa začala písať 10-ročná história Almanachu Nitra. „Keď sme sa rozhodli vydávať almanach, nikto neveril, že sa nám to podarí. Vy ste idealisti, don chichoti, traja zhav-

anelí bratia ... „zaspomínal si ďalší z editorov, Andrej Červeňák, na neľahké začiatky. Keď pod strechou Nitrianskej odbočky Spolku slovenských spisovateľov, za finančnej pomoci sponzorov, postupne prišlo na svet desať vydaní. V týchto dňoch k nemu pridali výročný Almanach Nitra. Trojica autorov má dobrý pocit pri srdci, že sa im tak, ako J. M. Hurbanovi, podarilo spojiť slovenskú inteligenciu. Almanach Nitra sa stal základom slovenskej literatúry, je pravlasťou a zakladateľom slovenskej poézie, ktorá je spojená s národnou podstatou. „Možno sa nám podarilo odpovedať na otázku - Kto sme, odkiaľ sme prišli a kam smerujeme. A možno nám súčasníci odpovedia, že sme vydali svedectvo o smerovaní nášho bytia,“ zdôraznil A. Červeňák.

Oslavy 10. výročia od vydávania Almanachu Nitra bo-

li tiež dôvodom na hľadanie nového vydavateľa. Trojica editorov navrhuje, aby sa vydávania ujalo Mesto Nitra spolu s Univerzitou Konštantína Filozofa v Nitre. Andrej Červeňák, Jozef Vladár a Ladislav Zrubec vidia nádej v osobe primátora Jozefa Dvonča. Andrej Červeňák mu preto okrem „čerstvého“ Almanachu Nitra, symbolicky odovzdal zviazané tri prúty kráľa Svätopluka. „Teraz je už Almanach vo vašich rukách!“ zdôraznil a vyjadril tým nádej, že mesto, ako pokračovateľ tradície, bude súdržné s touto vysokoškolskou ustanovizňou.

„Verím, že Nitra bude aj naďalej jedným z centier kultúrneho a duchovného života na Slovensku. Pán primátor dovoľte mi, aby som vám odovzdal Almanach a už teraz je vo vašich rukách. Želám si, aby ho čakala krásna budúcnosť,“ uviedol Andrej Červeňák.

Primátor Jozef Dvonč zdôraznil, že almanach je dielo, ktoré nemá na Slovensku obdobu. „Slubujem, že spoločne s univerzitou a napríklad s Ústavom literárnej komunikácie nájdeme cestu, ako almanach zachovať pri živote.

Za UKF sa vyjadrila prorektorka pre vzdelávanie Ružena Žilavá, ktorá prislúbila, že UKF ako jedna z prestížnych univerzít v SR nadviaže na túto niť a umožní

Uplynulé ročníky hodnotili D. Bojdová a A. Červeňák.

Za NSK sa na slávnosti zúčastnil Miloš Bača.

pokračovať v diele s 10-ročnou tradíciou. Primátor Jozef Dvonč sa poďakoval za nevšedný darček - tri prúty kráľa Svätopluka slovami: „Tri prúty sú pre mňa veľká vzácnosť a zaradím ich do zbierky darčiekov, ktoré som dostal ako primátor tohto mesta pri rôznych príležitostiach. Určite budú súčasťou výstavy, ktorú chystám na konci volebného obdobia.

Ludmila Synaková

foto: autorka

Začal sa organový festival *Ars Organi*

Otváracím koncertom Davida Di Fiore z USA sa v nedeľu 25. apríla začal 3. ročník organového festivalu *Ars Organi*. Milovníci tohto kráľovského nástroja sa môžu tešiť na špičkových umelcov, ktorí predvedú hudbu z obdobia baroka až po súčasnosť. Festival sa ponese v duchu 325. výročia od narodenia a 260. výročia od úmrtia J. S. Bacha.

Maďarský interpret István Mátyás zahrá svoj recitál 2. mája. Mária Plíšková (organ) a Leonhard Leeb (trúbka) sa nitrianskemu publiku predvedú 9. mája. Organista Marek Štrbák predvedie svoje

umenie 16. mája. Festival vyvrcholí v nedeľu 23. mája recitálom českého organistu Pavla Kohouta.

Koncerty sa začínajú o 19.00 h a uskutočnia sa po prvý raz v dvoch nitrianskych kostoloch - v piaristickom Kostole sv. Ladislava a v evanjelickom Kostole Sv. Ducha. Vstup na koncerty je voľný. *Ars Organi* pripravilo Mesto Nitra a Cirkevný zbor Evanjelickej cirkvi a. v. v Nitre so spoluorganizátormi - Nitrianskym samosprávnym krajom a Reholou piaristov v Nitre.

Ludmila Synaková

Aký (a či?) bol skutočný Jánošík?

Premiéra slovenskej časti medzinárodného projektu Jánošík, Jánošík? Jánošík! sa uskutočnila v stredu 14. apríla v Štúdiu Tatra Starého divadla Karola Spišáka v Nitre.

Tento jedinečný projekt vznikol na základe dlhodo-
bej spolupráce a priateľstva
divadiel a kmeňových reži-
sérov Divadla DRAK
z Hradca Králové, Teatru
Lalka z Varšavy a Starého
divadla Karola Spišáka
v Nitre. Príbeh o tom, prečo
sa „obyčajný“ zbojník Juraj
Jánošík stal národným hr-
dinom porozprávali: Rado-
van Hudec, Lucia Korená,
Rudo Kratochvíl, Miloš Ku-
senda. Katarína Petrusová,
Agáta Solčianska, Roman
Valkovič a Milan Vojtela.

Realizátori projektu si za
cieľ určili nielen vytvorenie
spoločnej inscenácie, ale aj
vznik prevádzkových in-
scenácií pre každé z diva-
diel. Hlavnou myšlienkou
všetkých troch inscenácií

sa po vzájomnej dohode
stal Jánošík ako symbol
vnútornej slobody, po kto-
rej každý z nás túži. Na zá-
klade takto stanovenej
hlavnej idey spoločnej in-
scenácie bolo nutné určiť
životné peripetie Juraja Já-
nošíka, ktoré sa musia v bu-
dúcich inscenáciách obja-
viť. Základných životných
udalostí bolo určených sed-
em, pričom jedna z nos-
ných udalostí, ktorá dosta-
la názov život Jánošíka bo-

la ďalej rozdelená na 8 úse-
kov. Vzniklo tak 15 situácií.
Na realizáciu každej z tých-
to situácií sme si určili 3 mi-
núty. Vznikli akési „situač-
no-motivické“ puzzle, ktoré
sa do spoločnej medziná-
rodnej inscenácie zložia
ako do obrazu.

Dôležitou súčasťou scé-
nografie spoločnej i jednot-
livých inscenácií je dohod-
nutých 7 predmetov, ktoré
sa na javisku musia objaviť.
Zjednocujúcim hudobným
nástrojom sa po vzájomnej
dohode stala fujara. Pri ak-
ceptovaní všetkých spoloč-
ných atribútov vznikla už
česká inscenácia Jánošík,
ktorá sa s mimoriadnym di-
váckym ohlasom hrá od 1.
marca 2010. Jej tvorcami
sú réžia, dramaturgia a sce-
nár Jakub Krofta, scéno-
grafia: Marek Zákostelec-
ký, hudba: Jiří Vyšehlíd.
Premiéra poľskej časti pro-
jektu, ktorej režisérom je
Lukasz KOS, sa uskutočni-
la 25. marca. **(sy)**

Presvedčivý Čičikov skúpil všetky mŕtve duše

Určite najvydarenejšou inscenáciou jubilejnej 60. sezóny v DAB budú Mŕtve duše v réžii Michala Vajdičku, dramaturgii Daniela Majlinga, kostýmoch Jany Hurtigovej, s prenikavou hudbou Mariána Čekovského, na impozantnej scéne Pavla Andraška. Samotný menoslov tvorcov napovedá o kvalite diela. Keď k tomu pripočítame mená hercov, dovolíme si tvrdiť, že sme v piatok 16. apríla videli v premiére jednu z najúspešnejších hier tohtoročnej divadelnej sezóny na Slovensku.

Počas trojhodinového predstavenia divák tají dych a nestačí sa čudovať, ako veľmi je i v dnešnej spoločnosti aktuálny román N. V. Gogola, ktorý vyšiel v roku 1842.

„Má skvelú analýzu ľudských charakterov, ich odhalenie je aj po jeden a pol storočí veľmi presné. Skôr je na mieste otázka, čím to je, že sa ľudia nedokážu ani po takom dlhom čase poučiť, a stále sa v spoločnosti prejavujú problémy, ktoré si všimol už on,“ povedal režisér Michal Vajdička.

Prefikovaný Čičikov ovláda talent manipulácie a dokáže ťažiť z ľudských slabostí. Hneď po prichode do mestečka, kde ho nikto nepozná si pomerne v krátkom čase získa miestne „celebrity“, ktoré lichôtkami oberie o majetky.

Režisér Michal Vajdička vsadil na správnu kartu, keď do roly Čičikova obsadil člena umeleckého súboru Slovenského národného divad-

la v Bratislave Richarda Stankeho. Divák mu bez problémov uverí, že je otec, chlapec, právnik aj statkár v jednej osobe.

Richard Stanke sa na scéne nitrianskeho DAB ocitol po prvýkrát. Na otázku, či tejto ponuke nepredchádzala iná sa vyjadril: „V minulosti som už mal z Nitry ponuku, zhodou okolností práve od

ľudí, z ktorých mnohých poznám, pretože hostujú u nás v národnom divadle.

V hľadisku mu držala palce mamička (na snímke) a kamaráti z Brna, Prahy a z Bratislavy - zo SND priateľka Zuzka Golianová. V najbližších týždňoch Richard cestuje do Prahy, kde začína s režisérom Ružičkom skúšať hru Interview.

Richardovi Stankemu držala palce v hľadisku jeho mama.
Foto: autorka

režiséra Michala Vajdičku, ale nejakto to vtedy nevyšlo. Musel som uprednostniť rolu v SND. Priznám sa, že mám rád ruskú klasiku, takže Čičikov bola jedna z postáv, ktoré sa neodmietajú.“

Ako nám ďalej povedal, jeden z dôvodov, prečo išiel do tejto spolupráce, bol režisér Miško Vajdička: „Spolupráca s ním, celý skúšobný proces, bolo pre mňa veľmi príjemné obdobie. Navyše, v kolektíve

Okrem hlavného predstaviteľa podali výborné herecké výkony aj ďalší predstavitelia: Eva Pavlíková ako Korobočková, Peter Oszlík ako Manilov, Milan Ondřík ako Nozdriov, Ivan Vojtek st. Sobakievič a v postave Neznámeho Zuzana Kanócz, Kristína Turjanová, Juraj Loj a Juraj Hrčka. Na premiére sa zúčastnil aj prezident SR Ivan Gašparovič.

Ludmila Synaková

Vedomosti o olympizme majú v malíčku

Olympijská myšlienka je silná, pretrváva stáročia a rezonuje každé dva roky, pri príležitosti otvorenia letných, ako aj zimných olympijských hier. Krátko po skončení zimných olympijských hier sa v CVC Domino stretli študenti stredných škôl, aby si na krajskej vedomostnej súťaži porovnali vedomosti o olympizme.

Porote predsedal Karol Felix, predseda Olympijského klubu nitrianskeho regiónu. Na slávnostnom otvorení súťaže sa zúčastnil aj primátor mesta Nitra Jozef Dvonč. V príhovore k študentom primátor Jozef Dvonč zdôraznil myšlienku olympizmu a jedinečného poslania športovej súťaživosti medzi národmi. Poďakoval sa tiež pedagógom za pomoc pri odbornej príprave na túto súťaž. „Je mi však trochu ľúto, že za celý Nitriansky kraj sa na súťaži zúčastňujú len 4

stredné školy. Možno aj táto súťaž má za cieľ myšlienku prebúdzania záujmu o šport. Je veľmi dobré, že si formou súťaže oživíte vedomosti z olympizmu a že vás to takto prirodzene priťiahne k záujmu o šport.“

Primátor Jozef Dvonč ďalej uviedol, že dnešná doba ponúka mládeži mnoho príležitostí na trávenie voľného času. „Verím však, že šport je pre vás prioritou. Chceli by sme dosiahnuť, aby sa športoviská v Nitre

zaplnili mladými ľuďmi. Mesto sa snaží vychádzať v ústrety mladým športovcom. Otvárame rôzne druhy športovísk a umožňujeme pestovať aj modernejšie druhy športov, ako je skateboard a korčuľovanie a iné...“ Primátor Jozef Dvonč študentom zaželal, aby myšlienku olympizmu uplatňovali aj v bežnom živote.

Súťaž pozostávala z dvoch kôl: vedomostného testu a odpovedí na vyžrebované otázky.

Z víťazstva v súťaži olympizmu a postupu do slovenského finále súťaže malo radosť trojčlenné družstvo študentov zo Spojenej školy v Nitre v zložení Michaela Zabáková, Milan Vician, Martin Řendek a náhradník Ivan Čaládi. Študentov do súťaže priviedli učiteľky Katarína Hanakovičová a Jana Baronová.

Ludmila Synaková
Foto: autorka

Zamestnanci mesta odohrali so Scorpionmi vyrovnaný duel

V piatok 26.marca sa uskutočnilo priateľské kolkárske zápolenie medzi ŠK NSS Scorpionmi a zamestnancami Mesta Nitra. Za Mesto Nitra hrali aj primátor Nitra Jozef Dvonč a prednosta mestského úradu Igor Kršiak. Na slávnostnom zahájení bol prítomný i viceprimátor Nitra Štefan Štefek. Na 5.ročníku priateľskej kolkárskej súťaže odohrali zamestnanci Mesta Nitra so Scorpionmi vyrovnaný duel, prehrali iba o 56 bodov. Konečný výsledok duelu bol Scorpionmi: 2342 bodov - Mesto Nitra: 2286 bodov.

Dôležitým faktorom výhry Scorpionov bolo, že trénujú vo väčšej periodicite, ako zamestnanci mesta. Napriek týmto skutočnostiam

Primátor Nitra Jozef Dvonč odohral otvárací kolkársky duel s Jurajom Danom.

podala najlepšiu výkonnosť zo všetkých súťažiacich Helena Chlebcová, z oddelenia komunálnych činností a životného prostredia s 291 bodmi.

Výsledkový súhrn:

Mesto Nitra: Jozef Dvonč 213 bodov, Igor Kršiak 222 bodov, Helena Karašová 252 bodov, Ľudmila Šterdasová 258 bodov, Zuzana Bédiová 196 bodov, Eleonóra Danišová 225 bodov, Jozef Stančík 189 bodov, Bohumil Vincúr 193 bodov a Pavol Jakubčín 247 bodov.

NSS Scorpionmi: Jozef Kotúček 287 bodov, Juraj Danko 163 bodov, Štefan Ivančík 273 bodov, Jana Medvedová 253 bodov, Ľudmila Šišáková 259 bodov, Mária Šeboková 216 bodov, Jozef Oreľ 222 bodov, Edita Buchová 212 bodov, Mária Holíčková 213 bodov a Jozef Zbranek 244 bodov.

Andrej Jančovič

Zo slávnostného otvorenia 5. ročníka priateľskej kolkárskej súťaže.

Starajte sa o seba

Vraj človek sa nemá starať o druhých. Má si žiť svoj vlastný život. Pýtam sa: Aj keď niekoho hneď vedľa mňa zabijú? Aj! Načo vstupovať do nebezpečenstva? Takto by však ľudia nemali uvažovať, že ... A čo teda môžu urobiť?

Môžu sa hnevať, môžu nadávať, môžu volať o pomoc... Môžu! Ale aj tak tým nikomu nepomôžu. Už ani tomu mŕtvemu. A ešte si môžu sami prívodiť nebezpečenstvo. Má človek nejakú cenu? Aj Čičikov skupoval mŕtve duše nevolníkov. Ktorý z nich mal väčšiu cenu. Kováč alebo stolár? Bol šikovný a zručný. Odvážal dobrú robotu.

Dnes je iná doba. Mal by žobrák väčšiu cenu ako najnovšie BMW? Má človek nejakú cenu, keď dostal zaradenie - ľudský zdroj.

Všimnite si, prosím, akou postupnou premenou prešli niekdajšie kádrové oddelenia. Brrr, z nechutného slova „kádrovat“ sme v tom čase mali zimomriavky. Zhromažďovali si o nás informácie, o akých sa nám ani nesnilo. Zakladali ich do šanónov a tie zasúvali do plechových šuflíkov. Pomaly pomaličky sa na dverách zmenil názov na Personálne oddelenie. Celkom pekné a trefné. Ved sme persóny. A personalistika je zaujímavá veda. Kiežby bola a zostala vedou o prístupe k ľuďom a k tomu, ako ich inšpirovať, aby v práci podávali čo najlepšie výkony. Lenže ani to nestačilo. Na dverách visí nový názov: „Oddelenie ľudských zdrojov.“

Nechápem, prečo nastala ďalšia zmena názvu. Veríte, že s týmto novým názvom ľudí nadchnete? Ľudské zdroje majú: ľudské práva, ľudské zmysly, ľudské vlastnosti aj ľudské potreby. **Ludmila Synaková**

Mesto Nitra –

Mestský úrad v Nitre

Štefánikova tr. č. 60, 950 06 Nitra,

Tel.: 65 02 111, fax: 65 02 331, www.msunitra.sk

E-mail: msunitra@msunitra.sk, www.nitra.sk

Primátor mesta: ..... doc. Ing. Jozef Dvonč, CSc.

e-mail: ..... primator@nitra.sk

Zástupca primátora: ..... Ing. František Baláž

e-mail: ..... balaz@msunitra.sk

Zástupca primátora: ..... Štefan Štefek

e-mail: ..... stefek@msunitra.sk

Prednosta MsÚ: ..... JUDr. Igor Kršiak

e-mail: ..... prednosta@msunitra.sk

Hlavný kontrolór: ..... Ing. František Halmo

e-mail: ..... halmo@msunitra.sk

Web stránka: ..... www.msunitra.sk

Referát klientskeho centra služieb: (prízemie budovy vpravo), po, ut, št: 8.00 - 15.00, str: 8.00 - 16.45, pi: 8.00 - 13.45, so: 8.00 - 12.00 (podateľňa a pokladnica). Tel: 65 02 325, fax: 65 02 331.

Klientske centrum služieb MsÚ: matričný úrad, evidencia občanov a domov, stavebný úrad, odd. komunálnych činností a životného prostredia, poradenstvo - projekt Solidarita s občanom, ústredie soc. služieb, odd. miestnych daní a poplatkov, podateľňa, NISYS.

STRÁNKOVÉ HODINY: v pondelok, utorok, štvrtok od 8.00 do 15.00 h, v stredu od 8.00 do 16.45 h, v piatok od 8.00 do 13.45 h.

POKLADNICA: po. 8. - 14.30 h, ut., št. 9. - 14.30, st. 8. - 16.15 h, pi. 8. - 11.30 h, so. 8.-12.00 h (prízemie).

MESTSKÁ POLÍCIA: Cintorínska ul., č. tel.: 69 22 555, sídl. Klokočina, č. tel.: 77 30 845 alebo 159, internet: www.nitra.sk, alebo (www.mspnitra.sk).

Nitriansky informačný systém - NISYS, Štefánikova trieda č. 1, INFOTEL:037/16 186, č. tel.: 037/741 09 06, fax: 037/741 09 07, e-mail: info@nitra.sk.

Web stránka: www.nitra.sk

NITRA kultúrno-spoločenský mesačník. Vychádza vždy 1. v mesiaci. Vydáva Mesto Nitra -

Mestský úrad v Nitre. Redaktorka: **Mgr. Ludmila Synaková**. Predseda Redakčnej rady Mesta Nitra: **Ing. František Baláž**, podpredsedníčka: **Mgr. Renáta Kolencíková**, členovia redakčnej rady Mesta Nitra: JUDr. Ivana Buranská, Mgr. Andrej Jančovič, Mgr. Michala Kopčeková, Mgr. Ludmila Synaková, Mgr. Mariana Záturová. Adresa redakcie: **Mestský úrad, Štefánikova tr. 60, 950 06 Nitra**, číslo tel.: **6502 396**, e-mail: synakova@msunitra.sk. Sadzba a tlač: **Cart print, s. r. o.**, Nitra. Evidenčné číslo: EV 3918/09. Temat. skupina A11, ISSN 1336-4685. Uzavierka čísla: 15. 4. 2010, zadané do tlače 21. 4. 2010.